

PHONG HOA

RA NGÀY THỨ SÁU

DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN XUÂN MAI

DIRECTEUR NGUYỄN TUƠNG TÂM

ADMINISTRATEUR
PHẠM HUU NINH

NAY MAI SẼ ĐĂNG NHỮNG KIỂU NHÀ MẪU CHO DÂN QUÊ.

NHÀ CỬ'A.

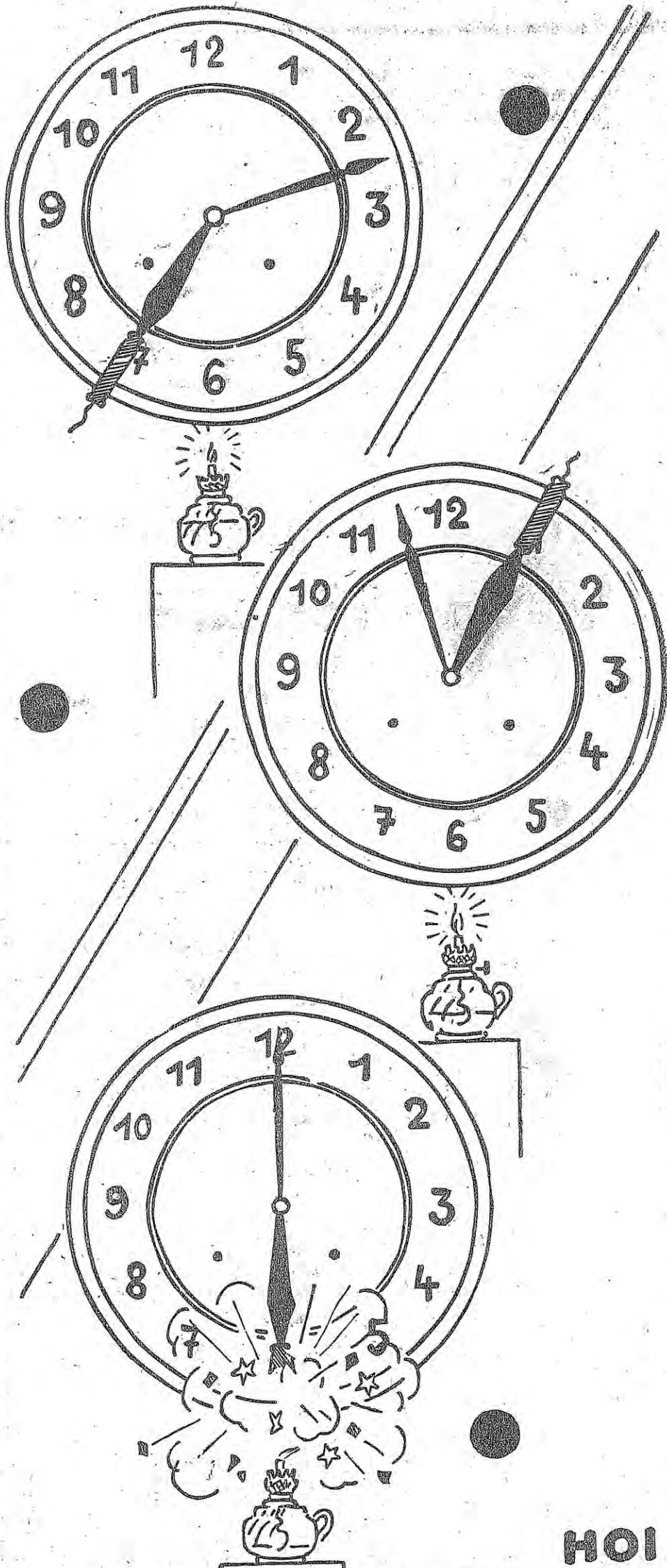
VẤN ĐỀ nhà cửa ở thôn quê cũng như các vấn đề dân sinh khác đã nhiều lần chúng tôi đem bàn bạc ở đây vì chúng tôi rất chú ý đến và cho là cần thiết hơn những vấn đề viên vông khác.

Trên con đường đưa dân quê đến một trình độ cao hơn về phương diện xã-hội, vấn đề này có thể giải quyết ngay được. Ông Nhị-Linh đã nhiều lần bàn nên đổi mới những nhà cửa của đám thường dân cho có vẻ mỹ thuật và hợp vệ sinh hơn. Ai về chốn thôn quê cũng đều có cái ước mong như vậy, ước mong không còn trông thấy những gian nhà âm-thấp, lối tằm chỉ đáng để dân mọi Phi-châu ở.

Nếu ta đem so sánh những nhà cửa đám nông dân, thuyền thợ bên các nước thái tây với những nhà bên ta, ta thấy sự cách biệt rõ ràng lắm. Song nếu ta chưa có tiền làm nhà gạch như họ, ta cũng có thể làm nhà tranh mà hợp vệ sinh và sạch sẽ như nhà gạch vậy.

Vì hi vọng một ngày kia, ở các nơi thôn quê, những kiểu nhà mới sẽ thay vào những kiểu nhà «mọi» cũ, nên bắt đầu từ nay, chúng tôi sẽ nhờ các nhà kiến trúc có công tâm nghĩ giùm thật nhiều kiểu làm mẫu và sẽ dần dần đăng lên báo và kể rõ cách thức để ai muốn làm cứ việc theo đó mà làm cho tiện.

Nếu ta chỉ dựa vào bọn thợ, làm nhà cũ, thì dầu ta muốn thay đổi cũng không được. Họ chỉ biết làm theo khuôn cũ, không thể tìm tòi, sáng chế ra được cái gì mới. Ta phải có kiểu sẵn đưa cho họ để họ làm theo. Tôi còn nhớ một ông nghị ở vùng quê đi hơn mười cây số đến xem cái nhà tranh kiểu

THÔN QUÊ

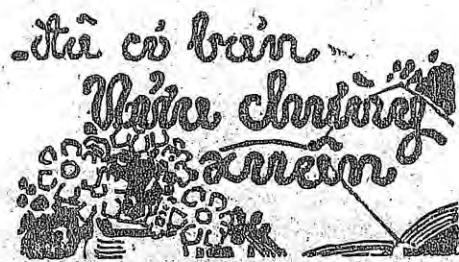
mẫu của tôi dựng để về báo thợ làm đúng như thế.

Này đem những kiểu nhà mẫu đăng lên báo thật tiện lợi vô chừng. Chúng tôi không mong những nhà dân nghèo xem báo và bắt chước làm theo ngay. Những kiểu nhà của chúng tôi chỉ là những nhà tre hay nhà gỗ để bọn khá giả ở nhà quê dùng; rồi khi làng nào cũng dựng một kiểu nhà như vậy, bọn dân nghèo cứ việc bắt chước mà làm nhà theo, — luy làm bé đi, ít tiền hơn, nhưng vẫn giữ được những tính chất mới: là cao ráo, sáng sủa, hợp vệ sinh, nắng gió điều hòa, nhiều không khí mà lại có vẻ mỹ thuật nữa. (Tính chất một nhà ở cửa đám văn minh).

Khi nào họ đã được ở qua những cái nhà đẹp đẽ, sáng sủa ấy và thấy dễ chịu, thì tất nhiên họ không cầu thả như trước nữa, nghĩa là không như bay giờ, ở nhà cửa tối tăm, bần thủ thế nào họ cũng chịu được.

Các nhà thủ cựu tất sẽ nói: ở thế nào xong thôi dễ thường bây giờ ở thế người ta chết cả đấy. Chết thì chẳng chết, song những người dân nghèo cũng là người như tôi với ông, nghĩa là cũng biết thế nào là khổ, là sướng, cũng có quyền được hưởng những sự dễ chịu trong cách ăn ở. Nếu họ không biết và không thể được thì ta giúp cho họ, bảo cho họ. Đó là những điều chúng tôi muốn làm. Chúng tôi không có cái gan lạng yén mà trông họ khổ sở — khổ sở đủ điều — lạng yén để xem họ có thể chịu khổ được đến bậc nào, như ta thí nghiệm xem con ngựa kéo nặng được đến bao nhiêu thì kiệt sức.

Nhất-Linh.

Một kiểu đồng hồ báo thức để dùng ở tòa báo Xứ Sở của ông Phạm-kim-Khánh.
Lời dặn thêm: Chớ nên dùng ở Ngọ Báo vì sợ phạm đến tên húy của ông Bùi-súp-De.

HOI

CHU'A HẾT TRUYỆN

Ông Lục, Ông Bình và Ông Vĩnh

Tại khu thứ nhất, ông Lục ra ứng cử, không ngờ lại gặp một người tranh cử rất kịch liệt: ông Hà-văn Bình. Nếu không có mấy tay kiện tướng cổ động một cách hăng hái, ông Lục có lẽ đã bị ra ngoài viên, còn trái tim sốt sắng của ông, ông chỉ còn có thể hiến cho . . . ông.

Nhưng đầu là trái tim ông Lục hay trái tim ông Bình, thiết tưởng cũng là trái tim cả . . . Ông Vĩnh hình như không biết cho như vậy, nên trong báo Annam mới ông tỏ nổi lòng uất tức về cuộc bầu cử vừa rồi, luôn trong hai kỳ.

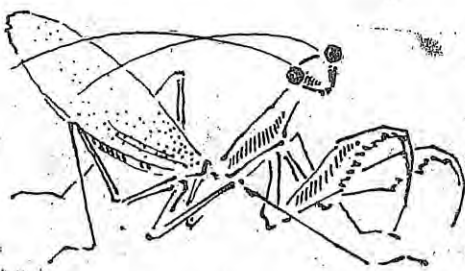
Kỳ thứ nhất, ông nói năng có lẽ độ lắm. Lúc thì ông bảo ông Bình là một nhà giáo sư dễ thương, lúc thì ông bảo ông Bình là người có tính gan ghét, lúc thì ông cho ông Bình là người của một phái mà rồi đây, ông sẽ lật mặt nạ cho thiên hạ coi.

Kỳ thứ nhì ông lại có lẽ độ hơn. Ông bảo ông Bình là một thầy đồ tồi, (mauvais maître) còn những người bầu cho ông Bình là lũ nhãi ranh (moutards) . . . riêng chỉ có người bầu cho Lục là có trí thức, có tư tưởng.

Ông Vĩnh vốn là ông Lục thứ nhất — mà ông Lục lại là ông Vĩnh thứ hai. Vậy ông Vĩnh cãi hộ ông Lục không có gì là lạ. Chỉ hơi lạ đôi chút là người ta thua rồi, ông còn đem lòng quân tử đay nghiến như một bà mẹ ghê. Những cử tri bầu cho ông Bình chắc là thâm phục lòng quảng đại của ông Vĩnh lắm.

. . . Vì sự thực, nào phải chỉ có những nhãi ranh bầu cho ông Bình. Có một ông có tuổi, bạn hồ của ông Vĩnh, ông Lục, vào phòng bảo cử, chỉ vào ông Bình nói sẽ với ông Lục: «Người thế kia mà đang thay mặt dân biểu à?»... Rồi ông ta đi bỏ cho ông Bình.

Ông Lục, khóa này trúng cử một cách chật vật, là vì ông gặp sức phản động rất mạnh. Người ta phản đối ông

T Ừ

vì ông có cái bộ mặt của ông: người ta phải đối ông là vì ông hay tự cho là quân tử. Người ta phản đối ông là vì người ta phản đối ông Vĩnh. Người ta phản đối ông là vì muốn tỏ cho ông biết rằng không phải là nước Nam không có ông không xong.

Trong bốn phản đối đó, già có, trẻ có, — nhưng ông Vĩnh cho là trẻ ranh cả. Nếu vậy thì có trẻ ranh còn trẻ ranh lúc năm, sáu mươi tuổi: mà ông Vĩnh tuổi cũng chưa quá sáu mươi.

Sở bảo cử

Không nói ai cũng biết, Hanoi chia làm hai khu: khu thứ nhất và khu thứ nhì. Sở bảo cử khu thứ nhất là trường học con gái hàng Côt, còn sở bảo cử khu thứ nhì là trường con gái lò Đức.

Toàn trường con gái! thật là một cái triệu chứng rất tốt: các ông nghị trúng cử rồi sẽ thùy-mị, nết na như con gái cả.

Mong lắm thay!

Cuộc bầu cử rắc rối

Tại khu thứ nhì Hanoi, có ba ông ra ứng cử lần thứ nhất:

Ông Phạm-hữu-Ninh, ông Hoàng-minh-Giám và ông Vũ-văn-Định.

Còn ông Nghiêm-xuân-Hiệp thì không kể.

Vì không ai đủ phiếu bầu, nên chủ nhật vừa rồi có cuộc bầu lại.

Ông Vũ-dình-Dy, chủ nhiệm tờ Đông dương liên hoàn ra ứng cử.

Ông Giám nhường cho ông Dy.

Ông Định nhất định nhường cho ông Dy.

Họ lại dồn ông Ninh định nhường cho ông Dy.

Đến hôm bầu cử, ông Dy mới biết mình ra ứng cử không hợp lệ.

Ông Giám không nhường cho ông Dy nữa.

Ông Ninh thì cố nhiên là không nhường cho ông Dy.

Cả đến ông Định cũng nhất định không nhường nốt. Nhưng ông Định lại nhất định không ra nữa.

Nhất định cộng với nhất định thành ra nhị định. Hành ra ông Định không ra nữa thật.

Tại Haiphong

Ở Haiphong, cuộc tranh cử kịch liệt nhất có ông Phạm-văn-Trung tức Trung ký.

Ông Trung nghị viên mãn khóa, một mình ra ứng cử.

Lần thứ nhất, thiên hạ nhao nhao đến... bầu cho người khác. Có lẽ là một cách gián tiếp cảm ơn ông Trung Ký bốn năm vừa qua đã hết lòng vì nước vì dân. Ông được... 14 phiếu, Hàn hạnh thay!

Nhưng chỉ có một mình ông ra ứng cử.

Vậy đầu lần sau, ông chỉ được một phiếu, ông cũng là nghị viên. Thành thử ông chỉ thay mặt cho ông Cũng vậy... mà chắc lúc đó, ông sẽ hết lòng vì... ông.

Tại các vùng quê

Tại các vùng quê, cuộc bầu cử dân biểu là một nguồn lợi cho... công tử rượu Văn-diên. Com nó, rượu say, lúc đó các cử tri mới vực được đạo.

Có khi họ bị xếp như cá hộp vào ô tô, đưa lên tỉnh lỵ hay huyện lỵ, giam vào các nhà chứa để đến ngày mai, thả ra làm việc công.

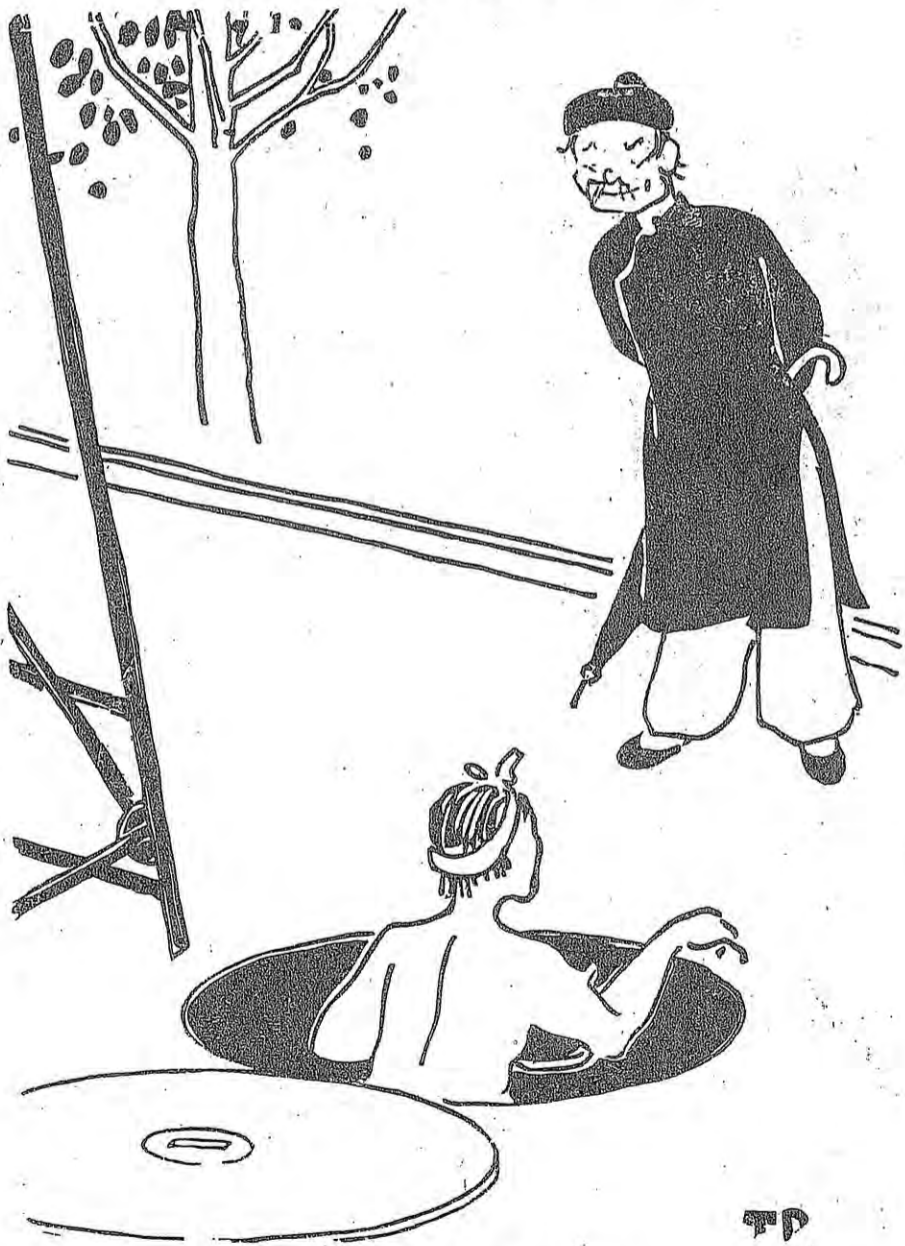
Có khi họ ngồi hàng lũ ở cạnh đường, bàn với nhau: «hCúng ta chẳng đi đâu cả, cứ ngồi ở đây, xem ai mua đất thì ta bán».

Người ra ứng cử thì xin hậu tạ, các cử tri lại muốn tiền trao, cháo múc, tài kinh doanh hai bên đều hơn người cả.

Có nhiều người có trí thức hờ hào sông, có lắm người chỉ «hai ruột tượng» là đủ đoạt được ghế nghị viên.

Thật là một cảnh đáng thương... đáng thương cho vì các ông nghị.

TƯỜNG LÂM

— Ở nhà ông này lại ở dưới đất.
Thảo nào họ bảo ở Hanoi có nhà thờ!

NỬA CHỪNG XUÂN

(ĐỜI CÔ MAI)

của Khái - Hưng

(Tự lực văn đoàn)

Đầy 298 trang, giá nhất định: 0\$75

(Tác-giả xuất bản.)

Có thêm hơn 20 trang về đoạn cuối để kết luận một cách chu đáo và thú vị hơn.

Xin gửi ngân phiếu 0\$95 (tiền sách 0\$75, tiền cước 0\$20) về M. Nguyễn-tường-Tam 1 Carnot Hanoi.

Các bạn mua P.H. dài hạn được trừ 10% vào tiền sách. Mua trên 5 quyển được trừ 20%. Tiền cước gửi cứ thêm 1 quyển tăng thêm 6 xu.

TÂN-MỸ

TAILLEUR CHEMISIER

ĐẠI HẠ GIÁ

Kể từ 1er Juin 1934 bản hiệu sẽ dọn sang nhà Trung-Bắc (Place Négrier) đầu phố hàng Gai.

Bản-hiệu may một giá hạ đặc biệt trong 2 tháng Mai và Juin để tạ lòng các quý khách và các anh em vẫn sẵn lòng chiếu cố. Xin mời lại xem sẽ rõ, có rất nhiều thứ hàng lạ mới về.

NHỎ ĐẾN LỚN

Phụ-nữ xin đi bỏ phiếu

Một người đàn bà ở phố Khách (Hải-phòng), hôm bảo cử, đem môn-bài đến nhà đốc-lý xin cho mình được bỏ phiếu. Bà ta viện lẽ rằng môn-bài tên bà, và chính bà là người buôn bán, còn đức ông chồng chỉ ngồi rồi, ăn lương chính-thất, trông hàng cho bà thôi.

Đem luật ra giảng cho bà ta nghe, bà ta nhất định không chịu, cứ nằng nặc đòi bỏ phiếu...

Có lẽ bà ta muốn bỏ phiếu... cho đức ông chồng.

Đức ông chồng bà cũng đáng mặt nghị-viên đấy.

Ông Ích-Thành

Ông Ích-Thành ra tranh cử với ông Công-Đồng về khu môn-bài ở Hải-phòng.

Trước hôm bầu-cử, có người cho riếu quanh thành phố một tấm biển vẽ hình một người âu phục bụng phệ, dưới đề mấy câu:

«Nghị Ích lại muốn ra ứng cử, xin các ngài đừng bầu cho-hắn, vì hắn nói không được một tiếng và viết không thành một câu».

Cho là ám chỉ vào mình, nhà buôn Ích-Thành đã đệ đơn kiện cách cạnh-tranh này.

Nghe đâu Ba Ích cũng gửi nhờ nhân-sẽ kiện ông Công-Đồng về vụ ông vu oan cho Ba Ích có cái bụng phệ.

... Vì nếu có bụng phệ, Ba Ích đã ra ứng cử nghị viên.

Còn nói không được một tiếng, viết không được một câu, thì Ba Ích chỉ có lúc nào ngủ trong nghị viện thì mới thê.

Dùng đúng chỗ

Một tay sai của một nhà buôn có thể lực đi đón cử tri. Cử tri dùng dăng

LỜI CẢM ƠN

Hanoi, le 8 Mai 1934.

Cùng các vị cử-tri khu thứ hai thành phố Hanoi.

Thưa các ngài,

Chúng tôi có lời trân trọng cảm tạ các ngài đã đến bỏ phiếu cho chúng tôi được trúng cử về kỳ tái cử hôm chủ nhật 6 Mai 1934 vừa rồi.

Chúng tôi xin hết sức làm trọn phận sự người dân-biểu để đáp lại tấm lòng tin yêu của các ngài.

Kính tạ

Phạm-hữu-Ninh

chưa muốn đi, thì này khăn, này áo, « tay sai » kia đã mang đến tận nơi đợi cho, mặc bộ. Rồi... sau một cái bắt tay nhẹ, cử tri nắm tay lại, sẽ bỏ tay vào túi áo, nét mặt hớn hờ:

— Này bu nó ơi! cái giấy hôm nọ của tôi đâu?

— Giấy nào?

— Cái giấy đo đồ ấy mà!

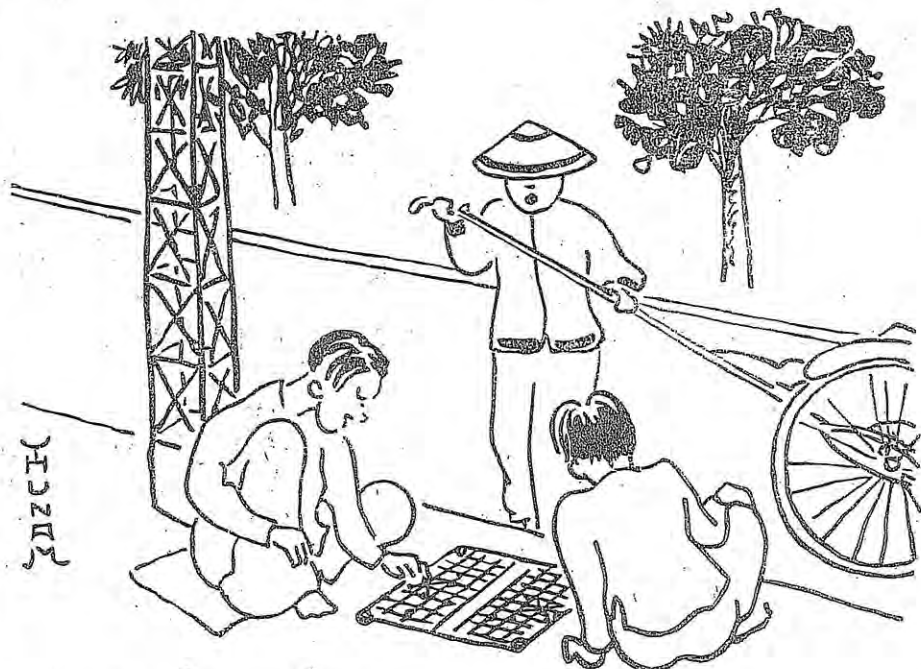
— Ấy chết! tôi đã dùng bịt lọ mắm rồi.

Ai bảo đàn bà annam không hiểu văn trào phúng.

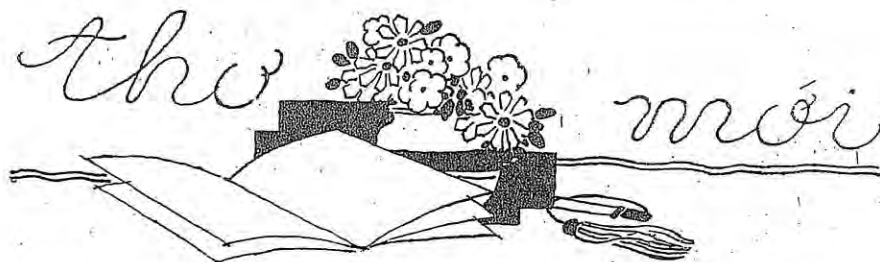
TỨ-LY.

... LAM ?

... TRẮNG ?

— Tôi đã bảo bác theo tôi kéo xe về thì việc gì đến nỗi.

LẠNH LÙNG

TA :

Đám mây hồng! hơi đám mây hồng!
Nhẹ nhàng vờn trên đỉnh núi chấp-chồng.

Lung trời, người vui say ngày tháng,
Có thấu chăng nỗi bi thương vô hạn
Của một tấm lòng đau đớn tẻ mê?
Mà xuống đây an-ủi, vô về....

ĐÁM MÂY HỒNG:

Ta chưa hề, vì ai, dõ dành an-ủi,
Lùng lơ, man mác lung trời,
Như Thời gian, ta lạnh lùng trôi...
Ta ghét tiếng thở than miền gió bụi...

TA :

Hỡi đôi chim chấp cánh cao bay!
Các người thênh thang trên bước
đường mây.

Nơi cảnh bao la, mơ màng, say đắm
Những phút êm-đềm, ái-ân dầm-thắm
Hãy xuống đây! ca khúc hát yêu đời
Cho ta quên nỗi quạnh hiu chán nản,
hỡi chim ơi!

ĐÔI CHIM NHẠN :

Trong bầu trời mệnh mang bát ngát,
Giữa vũ-trụ to rộng, lớn lao,
Chúng ta là đôi bạn để yêu nhau,
Chỉ vì nhau, chứ không vì ai ca hát.

TA :

Ngon gió chiều! hơi ngon gió chiều!
Ngươi thương làm vui tươi những
cảnh liêu diêu,

Ngươi đưa nhánh liễu âu sần tha
thướt,
Và làm reo động khóm tre già ủ dột.
Tới đây! hãy tới đây lau ráo lệ ta!
Và cùng với cỏ, cây lên tiếng vui ca.

NGON GIÓ CHIỀU :

Ta là ngon gió chiều hiu-hắt,
Lúc vô tình, trêu cợt cổ cùn cây.
Những buổi chiều tà, ta hớn hờ lệ
làng bay,

Dẫn đám mây về chốn chân trời bát
ngát..

TA :

Kìa trời, nước l kia chim, mây
vời gió,
Đến các người cũng hồ hững cùng ta.
Cõi trần gian biết với ai, than-thở,
Biết với ai, ta giải tỏ niềm ru tr?

Bao nhiêu năm trên đường đời
gió bụi,

Ta chỉ quen những ngày ảm-đạm,
thê-lương.

Ta đi hoài, lẻ bước chân mệt mỏi,
Trong đêm tăm, xuôi ngược bốn
phương.

Ta bước lên, một thân tro troi,
Lang thang vô vãn đêm ngày,
Ta đi tìm lấy vài lời an-ủi,
Nơi nước, trời, nơi gió, nơi mây.

Nhưng non nước vẫn thân nhiên
hờ hững,
Mặc cho ta lặn dạn trên đường xa.
Ta ngửa thét mấy tiếng cảm hờn
cay đắng:
Một tiếng vang lạnh lẽo trả lời ta.

Phạm-ngọc-Tho

MỘT KỶ SAU SẼ RA
một bức tranh PHỤ-BẢN
CỦA HỌA SĨ LEMUR
VỀ CẢNH

Chầy hội Chùa-Hương

HỘP THƯ

O. N. D. Ông Nhị Linh là ông Nhị Linh, không phải là ông Hà văn Bình.

Cùng độc-giả. Đã mua được cuốn Hòa bướm mơ tiên in lần thứ nhất rồi. Cửa ông Bùi tiến Thảo 31 phố bờ hồ Hanoi, đưa lại. Vay xin đừng ai gửi đến nữa.
Cùng các nhà Đại-lý

1. Xin các ngài nhớ rằng theo điều-lệ của bản-báo, tiền huê-hồng về báo mua dài hạn mà các ngài nhận hộ, chỉ được 10-l. thôi.

2. Những báo cũ gửi về trả, xin nhớ để địa-chỉ vào gói báo, để tiện việc vào sổ.

Cùng các bạn độc-giả
Mỗi lần đổi chỗ ở, xin các ngài nhớ gửi bande cũ về, hoặc viết vào thư chỗ ở cũ cũng được, để tiện việc thay đổi chỗ ở.

CHƠI XUÂN

Chơi xuân, nếu vương phải gai, Xin mời lại số mười hai Sinh-Từ...

Số 12 Sinh-Từ, nếu không nói chắc ai cũng biết: đó là hiệu LÊ-HUY-PHÁCH, một hiệu thuốc lớn và có tiếng nhất xưa nay. Hiệu ấy có buồng riêng để thí-nghiệm bệnh Lậu, Giang-mai, Hạ-cam và nhận chữa những bệnh ấy, không khỏi-không lấy tiền. Hiệu ấy sẵn lòng chỉ-dẫn những căn-nguyên và cách chữa các bệnh cho những người không biết và có ít tiền... Các thử thuốc của hiệu ấy, đều đã phân-chất (analyser), và nhiều người công nhận là không đâu có những thuốc hay như thế. Mỗi buổi sáng, chủ-nhân hiệu ấy, sẵn lòng xem mạch giúp cho những ai có « bệnh nghi-ngờ » muốn hỏi, và trước khi muốn chữa. Ở tỉnh xa, muốn hỏi điều gì, cứ biên thư về: LÊ-HUY-PHÁCH 12 Sinh-Từ Hanoi, là hiệu ấy trả lời ngay nhưng phải đính kèm năm xu, và nếu muốn dùng thuốc thì hiệu ấy sẽ gửi cách lĩnh-hóa giao ngân (contre remboursement).

CÁN BẠCH

THƠ MỚI

THƠ MỚI đã bị nhiều người công kích, cho là chỉ mới & ngoài vỏ, còn bề trong vẫn cũ rích, và khó đọc, khó nhớ vì không có âm điệu, âm luật gì cả.

Lẽ tự nhiên là trong bao nhiêu bài thơ mới, thế nào cũng có bài chỉ nhạt nhẽo những ý tưởng sáo nhét vào một hình thể mới. Nhưng đây chỉ là một số ít. Ta có thể mang nhiều bài ra làm chứng rằng thơ mới bây giờ đã xứng đáng với tên gọi.

Thơ cũ chưa bao giờ tả được như thơ mới, những cảnh vui hay buồn, âm thầm hay lộ liễu, những nỗi yêu thương, nhớ tiếc hay lo sợ, những tính tình trong lòng người, cao hơn nữa, những sự huyền bí nhiệm mầu của đời người và của vũ trụ. Những bài thơ của ông Thế-Lữ đã tỏ ra rằng thơ mới đã vượt qua những khuôn sáo chật hẹp của thi văn cũ mà đi vào một con đường khác rộng rãi, tốt đẹp hơn nhiều.

Nhưng thơ mới bị công kích nhất là về phần hình thức. Vì nhiều người làm thơ không biết đặt câu cho có điệu, thành ra bài thơ chỉ là những câu nói thường có vần thôi. Như thế, không thể gọi là thơ được. Ta thử nghe mấy câu sau này :

(Trích trong Nhật-tân)

...Như những hạt lệ của người bạn lẻ loi
Khóc chồng trong lúc đêm khuya lòng sỏi.

(Trong Bạn-trẻ)

...Anh khen cái nhãn mặt của Tây thì
Anh quên con cau mày của gái quê
Anh đề ông đặt khách là cao phẩm
Anh quên bác thợ cày bùn lấm...

(Trong Phụ-nữ Thời-đàm)

...Vừa rạo vừa lạng mãi mới có người mua
Tiền chưa kịp trả, xe chạy vu...

Đọc lên nó lủng củng, chực chực, lại có vẻ ngớ ngẩn, tuy rằng ý tưởng cũng mới.

Thơ mới hay thơ cũ cũng cần phải có điệu, chỉ khác là làm thơ mới phải tìm lấy điệu chứ không theo khuôn mẫu sẵn. Như thế, tìm được điệu cũng khó, nhất là khi dùng câu không có hạn chữ.

Dùng những câu tám hay chín chữ để đặt điệu hơn cả, tùy ý mình muốn dùng vần liền (rimes plates) hay vần cách (rimes croisées). Trong một câu lại phải biết đặt những chỗ ngắt (coupes, césures) cho điệu lên xuống.

Mấy câu thơ của Thế-lữ đề làm mẫu:

VẦN LIỀN :

Trời xanh dịu l sợi mây hồng vơ vẩn,

Trên bờ sóng l có em đương thơ thần
Đừng lãng nhìn, mắt nước chiếc thuyền trôi.
Vội ánh chiều thu l b tìm tìm chân trời.

Chính vì l hôn thu vì-vút bar chiều
Đã nhắc cho có l thấy lòng cô yêu.

VẦN CÁCH (Bài Hoài xuân) :

Tiếng ve ran, trong bóng cây râm mát,
Giọng chim khuyen, ca ánh sáng mặt trời,

Gió nồng reo l trên hồ sen rào-rạt,
Mùa xuân còn, hết l? Khách đatin ơi!
Tiếng vì-vút l như khuyen van l như diu dặt l

Như hắt hiu l cùng hơi gió heo may.

Đọc những câu thơ trên đủ biết rằng thơ mới đã có điệu cũng ngâm được, du-dương, êm-ái không khác gì thơ cũ. Mà âm điệu lại có thể thay đổi theo những cảnh, những tính tình, êm đềm hay dữ dội trong bài thơ. Trong bài « Con hồ » của Thế-Lữ có những câu rất mạnh mẽ :

...Ta sống mãi l trong tình thương, nỗi nhớ

Thừa tung hoành l hống hách l những ngày xưa.

Ta bước chân lên l giếng giặc đường hoàng l

Nào đâu l những đêm vàng l bên bờ suối

Ta say mê l đứng uống ánh trăng tan.

Những ý tưởng ấy, nếu diễn ra bằng thể thất ngôn hay lục bát sẽ thấy yếu ớt ngay.

Hai bài thơ cũ chỉ khác nhau về ý tưởng, nhưng hai bài thơ mới vừa khác nhau ở tinh thần lại vừa ở hình thức nữa.

Người ta có thể làm một bài « thơ mới », nhưng ý tưởng cũ, hay một bài « thơ cũ », nhưng ý tưởng mới (xem bài : Lời than thở của Nàng Mỹ-thuật, Tiếng sáo thiên thai của Thế-Lữ):

Tuy theo luật thơ cũ, nhưng chỗ nghĩ và chỗ xuống câu khác hẳn trong thơ cũ :

Em thấy chàng yêu mới nhớ ra
Tên em lạ Đẹp l Bạn em là
Bao nhiêu cảnh tượng, muốn hình sắc
Ánh sáng, non sông, mây, cỏ hoa.

Trời cao xanh ngắt l Ở kia
Hai con hạc trắng bay về Bồng-lai.

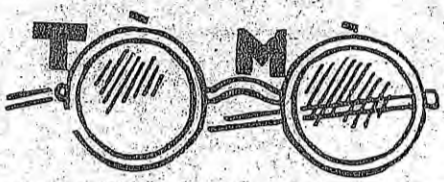
Nhưng hay hơn cả là đặt diễn những tư tưởng mới vào một hình thể mới.

Thơ mới chắc sẽ đưa văn nghệ nước ta trên con đường tương lai rực rỡ, vì hiện nay đã sản xuất được nhiều tác phẩm có giá trị.

T. Bách

Ngài vẽ nhà tôi? Ở kia! lại vẽ cả nhà tôi!

Thần nghìn vàng đáng giá..1\$80

Thường bạn gái hay tự ví mình là « thần nghìn vàng », mà kể ra cái giá trị một đóa hoa « biết nói » nó cũng đắt. Nhưng cái đó cũng còn tùy nơi cả.

Luôn mấy năm loạn lạc, thiên tai đồ đến, dân Mông-cô (Trung hoa) thực đã trải bao gian khổ. Đến nỗi, ở một huyện lỵ kia, một chàng lái lợn, vì nghèo khổ quá, đói khát quá, đến phải mang vợ ra chợ bán rao. Mà cách bán vợ của y cũng khác người, vì y bán theo giá thịt lợn thường. Hẳn dăm nhiều người đàn ông, bán vợ tính cân thời mà thực rẻ nữa.

Cho tới chiều mới có người mua. Tính ra được 1\$80, vì vợ bác lái kia trông gây lăm, ít cân.

Thế giới khoái lạc của đàn ông

Một nhà thám hiểm Pháp, sau khi đi thăm khắp giải Thái-bình-dương về đăng báo, nói :

« Trên mấy hòn đảo về phía bắc quần đảo Marqueses có một chỗ, ta có thể gọi là « Thế giới khoái lạc của bạn trai ». Trên mấy cái cù-lao này, dân bản xứ họ có nhiều tục lạ, trong đó có lối « kính » chồng kẻ cũng thú :

Đàn ông xứ này thực là sướng. Mỗi người ít ra cũng bốn, năm vợ. Xuất đời, họ không phải làm gì hết. Các vợ phải làm lụng kiếm ăn, nuôi con. Cả ngày, họ chỉ có việc ra suối tắm, và câu cá và ra bờ biển tập bắn. Đàn bà đây, họ « nuông » chồng nhiều lắm, ngày ngày đến hai bữa ăn, các đức ông chồng cứ nằm ngửa mặt lên trên bờ suối há mồm ra, mắt nhìn mây chạy, chim bay.

« Lúc này, vợ đã mang cơm ở nhà ra chộn vào thức ăn, nắm thành viên nhỏ cho dần vào mồm « đức anh chồng ». Cứ thế kỳ cho đến lúc chồng no ra

hiệu bảo thôi, còn bao nhiêu, các bà mới đem ra chia nhau. »

Cách sinh hoạt của đàn ông ở đây thật là thành thời, tương các bậc « trạng lười » bên ta nên kiếm cách di dân sang đây thì thật là tiện.

Một cái nhà ga kỳ quặc

Ở xứ Transvaal còn có nhiều nơi chứa rất nhiều kim cương quý giá. Cho nên dân tứ xứ đến đây kiếm ăn nuôi hy vọng làm giàu một ngày một đồng. Trong một khu kia, rừng rú bao la, cây cối rậm rạp, vậy mà chính-phủ Ang-lê cũng cho đặt đường xe lửa. Có một điều, đi từ ga nọ đến ga kia xa tới 50, 60 ki-lô-mét. Trong số các ga ấy, có ga Newton là kỳ quặc, vì nhà ga không có, chỗ lấy vé không, chỉ có một cây đa cổ thụ cao tới 50 thước thôi. Khách bộ hành ai muốn đáp tàu phải đến đây chờ, trèo lên cây đợi. Vì sao? Vì vùng này rất nhiều sư tử, hùm beo, thường cứ lần quất quanh đây, hề có khách nào vô ý là chộp chén. Cho nên bọn khách muốn đi tàu cứ phải đi từng bọn, đến ga (?) là trèo tít lên gần ngọn cây, hề tàu đến mới giám xuống.

Một cách chào nhau

Gặp kẻ quen ngoài đường, chào nhau hoặc bắt tay, hoặc hỏi truyện, hoặc vái giải như một số người Nam ta. Nhưng ở một xứ thuộc Nam dương quần đảo (Indes Néerlandaises), thổ dân còn có lối chào nhau đặc biệt lắm. Ví dụ : hai cô thiếu nữ gặp nhau ở giữa đường mà quen nhau thì lập tức họ lùi lại vài bước, rồi tiến lên, di mũi vào mũi nhau, rồi dầy thật mạnh. Nếu hai cô bạn này sức khỏe ngang nhau thì sau cái di/mũi ấy mới hỏi thăm, trò truyện. Rủi một cô yếu quá, bị bạn dầy mạnh ngã đồng kênh ra thì phải mau mau đứng dậy, cung kính xin lỗi cô kia đã, rồi lúc ấy muốn truyện gì mới truyện.

Tò Mò

KHỎI MỚI LẤY TIỀN

Lợn và giun-mat là hai bệnh rất nguy hiểm cho toàn chúng. Vậy ai mắc phải muốn khỏi hẳn mất tật mang lại lợi bản đường chữa khoa khoái mới phải trả tiền. Thuốc chế theo lối khoa-học, không dùng ban cứu thủy ngân nên không độc lên răng, không vật vạ và không hại sinh-dục; độ vài tiếng, đống hồ đã thấy chuyển thấy đỡ rồi, chẳng bao lâu rút nọc.

ĐỨC-THỌ-ĐƯƠNG

241, Route de Huế (24 phố), Hanoi có đường riêng khám và chữa bệnh tiểu rất hợp vệ-sinh, có gửi thuốc theo lối kinh hóa giao ngân đi các tỉnh nhờ viết thư kể bệnh phân minh vì có nhiều thư - thư nào cũng 0\$60 một ve - mỗi thứ chữa một thời kỳ khác nhau.

CÁC QUÝ-KHÁCH HỜI GHO ĐƯỢC NƯỚC HOA NGUYÊN CHẤT HIỆU CON VOI

1 lọ, 3 grammes 0\$20, 1 tá 2\$00 10 tá 18\$00
1 lọ, 6 grammes 0.30 1 tá 3.00, 10 tá 27.00
1 lọ, 20 grammes 0.70, 1 tá 7.00, 10 tá 63.00

PHÚC-LỢI, 79, Paul Doumer, Haiphong, bán buôn và bán lẻ.
ĐẠI-LÝ: MM. Phạm-hạ-Huyền 36 Rue Sabourain Saigon Đổng-Đức 64 Rue des Cantonnais Hanoi - Thiên-Thành phố Khách Nam-định - Phúc-Thịnh phố Gia-long Huế.

NHÀ HỘ-SINH MỚI MỞ
42 Bd Henri d'Orléans
(cạnh nhà Demange cũ)
PHÒNG KHÁM BỆNH
Phố Citadelle N° 16 bis 1
Cửa ông Y - sĩ hưu trí
HOÀNG-GIA-HỘI

HIỆU SÁCH THỤY

ĐÃ RA
HỒN BƯỚM MƠ TIÊN
CỦA KHAI HUNG
(in lần thứ hai)
giá op. 40
ĐẾN CHỦ NHẬT 9 MAI
SẼ BẮT ĐẦU BÁN

Ông tinh... tinh An-văn-Tác
dit Mậu

Ra ứng cử ba hạt Từ-sơn, Gia-lâm
và Văn-giang, tỉnh Bắc-ninh có
ông An-văn-Tác dit Mậu.

Ông bảo ông là: An-văn-Tác dit
Mậu thành thử ra khó mà biết tên ông
là Tác tức Mậu hay là An-văn-Tác dit
Mậu.

Nếu là An-văn-Tác dit Mậu thì tên
ông giải chẳng kém gì tên ông Lê-
Thăng, luật-khoa-tiến-sĩ.

Dưới tờ dạt của ông, có đề:

An-văn-Tác, dit Mậu
Nguyên Bắc-ninh điện báo chủ sự.

Thị-độc-học-sĩ

Thượng-thụ:

Nhị-hạng-kim-tiền
Tam-hạng-kim-khánh.
Vạn-trượng-bội-tinh
Thuộc-địa-bội-tinh.
Ngũ-đẳng-long-bội-tinh
Hàn-lâm-bội-tinh.

Nhất-hạng-danh-dự-bội-tinh.

Ồ! những tinh là tinh. Có lẽ nếu
ông tinh... tinh An-văn-Tác dit
Mậu, lên hỏa tinh, mộc tinh, thổ tinh
mà ứng cử dân biểu thì thế nào cũng
được.

Vậy mời ông lên mau mau cho.

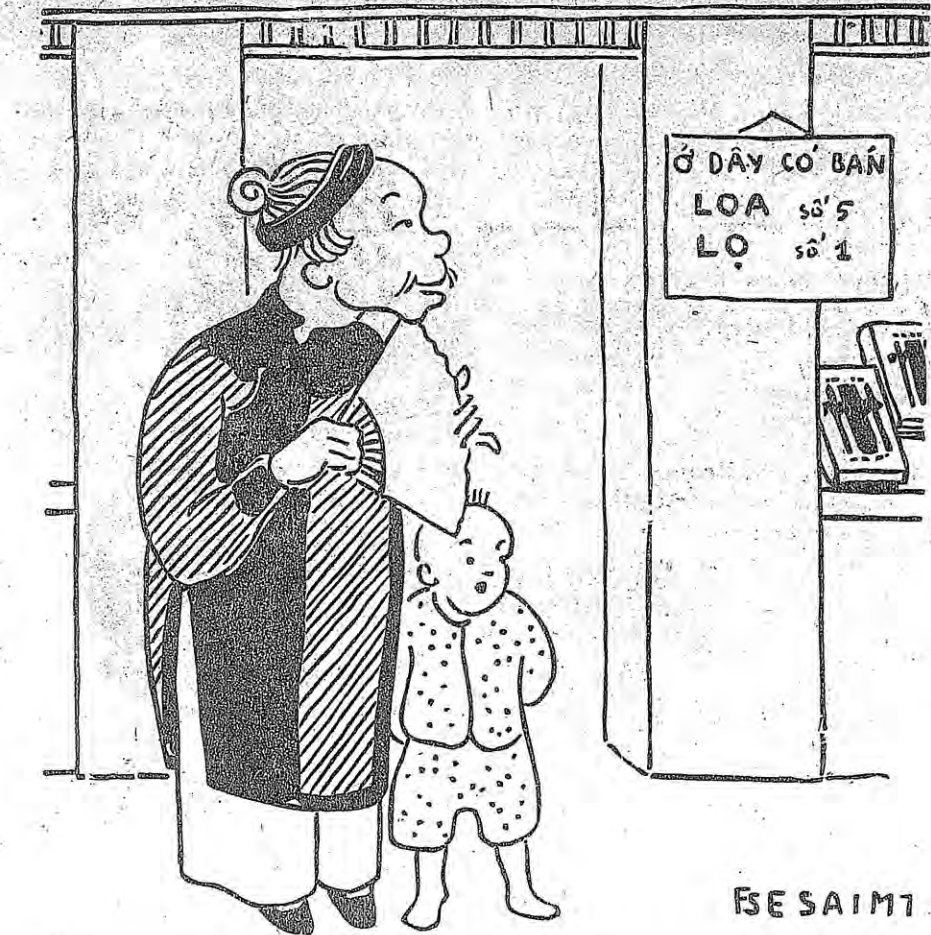
Lấy ma, ly hôn với ma

Một chú khách ở Hải-phòng chết
đi đã hơn hai mươi năm nay
để lại vài cái nhà... Bỗng gần đây
sinh ra một vụ kiện cáo rất rắc rối:

— Một người đàn bà đứng bán một
căn nhà của chú, tự xưng là vợ chú, —
Giấy má của bang trưởng, gia tộc nhà
chú đều công nhận thị là vợ chú.

Riêng có hai người em gái chú
không chịu, trình tòa giấy má nhận
thực rằng chú mất từ năm 1909, biện
lúc đó không có vợ con gì, gia tài để
cả lại cho em.

Giấy má hai bên đều đúng luật.

FSE SAIM7

— Ô! ta phải vào mua cho thằng cu cái Loa để nó chơi và mua cho mẹ đi cái lọ
để đựng mẳm.

Quan tòa ngờ ngác mãi mới vỡ lẽ: chú
khách kia cưới vợ sau khi chết rồi.

Nghĩa là người ta cưới cho chú, cưới
cho linh hồn chú một người vợ để sẵn
sóc đến cái vong hồn cổ quả, ngày
đêm nhang khói để dưới suối vàng
chú cũng được ngậm cười... Mà
một cái tục hay ho thế, đến ma cũng
phải cười thật.

Việc kiện đó chưa xong đã được
nghe họ kể đến vụ kiện ly hôn ở
Quảng-dông:

— Một cô con gái, môn môn đào tơ,
năm ngoài đi lấy chồng... ma.
Về nhà chồng, chỉ có một việc: là làm
lụng nhọc nhằn, hầu hạ bố mẹ chồng.
Còn chồng, lẽ tự nhiên là chỉ âu yếm
lúc canh khuya ngủ kỹ, nằm mê...
mà có mê thấy chồng có lẽ lại tưởng
là chú láng giềng...

Ăn nằm mới được một năm, không
chịu được, cô đã đầu đơn ra tòa xin
ly dị. Có phải ở bên mình, đã có người
bảo là quân lộn chồng đấy!

Lệ « Tàu » hay thế, ta há kém sao

Một làng kia, cách huyện lỵ Việt-
yên (Bắc-giang) chừng vài cây
số cũng có một tục lệ đáng kinh như

tục lấy vợ cho ma của người Tàu.

Tục ấy là tục đưa ma. Nhà nào bất
hạnh có người tạ thế phải mời dân
làng đến tế lễ. Bắt đầu chè chén từ
nửa đêm — có thực mới vực được
đạo — đến gà gáy là bắt đầu rước
linh cữu ra nghĩa địa.

Bốn đầu đôn có bốn bát rượu để các
đô tùy vừa đi vừa uống, hết bát ấy lại
rót bát khác — thế nào gọi nghĩa tử là
nghĩa tận! Cũng vì cái nghĩa... từ ấy
mà đô tùy tiến lên năm, bảy bước lại lùi
lại hai, ba bước, thành thử từ nhà khố
chủ đến huyết độ non một cây số cũng
phải đi từ gà gáy đến một giờ chiều:
thật là giết giải quán quân về môn đi
chậm.

Thật là một cái tục rất đáng khen.
Vi có rượu cho đô tùy mới là có hiếu
với cha mẹ, mà đô tùy có uống rượu
cho mới rõ cái đức hạnh của người
con có hiếu thảo. Vả phép vua thua lệ
làng, có theo tục lệ mới là người An-
nam: mà lý Toét, xã Xê lại yêu mến
tục lệ đệ nhất.

Ông Trảng Kiều muốn làm thầy
bói

Còn nhớ buổi đầu năm, hiệu Nam-
kỳ xuất bản quyển « Sách chơi

xuân » có đăng bài phụ « Thầy phán »
của ông Hoàng Hòa sao lục.

Bài đó, vốn của Tú Mỡ, ông Hoàng
Hòa lại đem gán cho Tú Xương. Có lẽ
lúc ông ta sao lục, ông ta đang say
rượu như ông Tân-Đà, nhìn mờ ra
xương, hay ông ta buồn ngủ như đọc
giả báo Văn Học tạp chí, nên một lần,
hai lẽ...

Truyện đã lâu, từ bấy tới nay không
ai nói đến nữa. Ngờ đâu tòa soạn Văn,
Học tạp chí, bấy lâu mơ-màng trong
giấc mộng Đinh bộ Lĩnh, bỗng sực
tỉnh, lại đem truyện cũ ra bàn, tưởng
là truyện mới. Ông Trảng Kiều, một
đồ đệ ông cử Dương, vỗ thùng sắt tày
mà kêu rằng:

—... Truyện thì như vậy. Song nghĩ
ra thì sao lục một bài đó, phỏng để
kiểm chác gì mà nhân tâm phải đem
đổi cả nguyên văn đi, ông Hòa đó có
hóa đại! Nếu không, hoặc chỉ là ông
Hòa đó muốn quảng cáo hộ cho « tên
Tú Mỡ » hoặc chính Tú Mỡ là ông
Hoàng Hòa đó thôi...

Hoặc! nghị luận hay nhỉ!

Hoặc giả là ông Trảng Kiều muốn
đim giá trị của Tú Mỡ chẳng? « Nghị
luận nhà văn nên cẩn thận trong ngôi
bút » của ông Dương bá Trạc đấy.

Hoặc giả là ông Trảng Kiều, nói đến
Tú Mỡ, định làm quảng cáo cho « tên
Trảng Kiều » chẳng? Nếu không, sao
lại « hoặc » vụ, « hoặc » vô thế? Tú Mỡ
nào có phải là một trợ bút một tờ báo
có vài ba mươi độc giả gì mà phải
quảng cáo cho cái tên mình? Tú Mỡ
nào có phải là Trảng Kiều?

Vậy ông Trảng Kiều, từ nay chừa
« hoặc », chừa đoán phỏng đi nhé!
Vi nếu cứ « hoặc » mãi thì Tú Mỡ có lẽ
hóa ra Tú Xương mà ông Trảng Kiều
chẳng hóa ra gì sót!

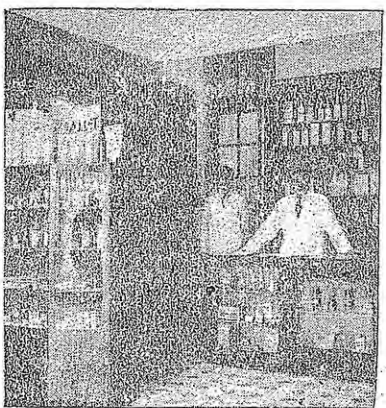
Ai diên?

Một ông vua bên Ấn-độ, tên là
Khan Bahador, sang du lịch
bên Âu-châu, có tuyên ngôn trong
một cuộc phỏng vấn rằng:

— Ông Gandhi là một người điển-
ông khôn ngoan là khi còn trẻ kia, chớ
bây giờ ông là nô lệ của sự quá tin ở
chủ nghĩa của ông. Chính phủ chúng tôi
đối với sự đề chế của ông chủ trương
không bị nao núng chút nào. Chúng
tôi lo làm việc đặng giải quyết vấn đề
kinh tế khủng hoảng ở thế giới hơn là
lo việc hoạt động chính trị vô ích.

Ông Gandhi diên! Có lẽ ông vua
Khan Bahador diên rồi! Nếu hi sinh
cho nghĩa-vụ, cho quốc gia, cho nòi
giống, nếu tận lực làm cho người Ấn
một ngày kia được mở mắt, mở mày
với thế giới là diên thì ông Gandhi diên
thật — mà đối với một quốc vương đi
chơi đem theo 14 cái ô-tô, 200 giường
đồ như Khan Bahador, thì hi sinh với
nghĩa-vũ là diên đứt đi rồi... Họa
chẳng có hi sinh cho họ mới là không
diên thôi!

TỨ-LY.

THUỐC TỐT, GỬI MAU

Là hai biệt-tính

của hiệu thuốc Tây lớn 13 Hàng Gai Hanoi

của hai ông HOÀNG-MỘNG-GIÁC và NGUYỄN-HẠC-HẢI, tốt-nghiệp ở trường Đại-học
Báo-chế ở Paris

Mong Quý khách xa-gần chiếu cố.

Có bán cả Vin tonique Alexandra: 1\$ 95, và Sudoline: (Phần rôm) 0\$ 40

(Không phải truyện lịch sử)

TRONG lầu Vọng - Nguyệt bên hàng triện lan - can, công nương Hoàng Oanh họ Số ngồi thêu đôi chim nhạn bay. Thỉnh-thoảng nàng lại nghỉ tay, đặt cái khung thêu dựa vào lưng ghế rồi lùi ra mấy bước, nghiêng đầu đứng ngắm: Đôi chim nhạn thêu bằng chỉ màu đen bóng nổi bật lên nền chỉ xanh mờ, loang-loáng phản chiếu ánh trời trông như đương hoạt động, vỗ cánh bay liệng trên từng mây cao. Hoàng Oanh, mỉm một nụ cười sung sướng, lầm bầm nói một mình:

— Dăm tháng nữa, ta cũng sẽ được cùng Hoàng thái tử liền cánh bay liệng trên từng mây ân-ái!

Có tiếng hài bước ra hiên. Hoàng Oanh quay lại. Bà thái sư nhìn con sẽ gât, có kẻ tự đắc:

— Con thêu khéo quá! Cha mẹ tuy chưa có con trai nối dõi, nhưng sinh gái như con còn hơn sinh con trai vô hạnh.

Hoàng Oanh bẽn lẽn, cúi mặt, hai má đỏ hây hây. Còn Số phu nhân thì trong lòng sung sướng, cười nheo cặp mắt già.

Luôn hai năm nay, trong khi Thái-tử Chế-Mân sang làm con tin bên triều nước Việt Nam, phu nhân chẳng quên những sự đi lại trong cung để hầu chuyện Thái-hậu và Hoàng-hậu. Thái-sư rất được Xiêm-hoàng kính trọng mà phu nhân cũng được Thái-hậu và Hoàng hậu mến yêu.

Có chí nguyện cao xa, phu nhân đã ngấp nghé ngôi quốc mẫu cho con gái yêu sau này. Cái ngôi báu ấy thực là xứng đáng với tài sắc tuyệt vời, với đức hạnh tuyệt vời của công nương Hoàng Oanh.

Số phu nhân nghĩ thế thì lại gần con võ mã mà bảo rằng:

— Bức hình mà con tự họa lấy, hôm qua mẹ đã đem vào nộp Hoàng-hậu rồi.

Hoàng Oanh vờ hỏi:

— Bẩm mẹ, để làm gì thế?

— Còn để làm gì nữa? Để gửi sang bên nước Việt Nam dâng Chế-Thái-tử, chứ còn để làm gì?

Hoàng Oanh càng xấu hổ, cặp má càng đỏ hây.

Nhưng trên cành cây dương-liêu, con chim thước vãn cất tiếng mia-mai.

Một buổi chiều, Số phu nhân ở cung điện nhà vua trở về, nét mặt có vẻ buồn rầu thờ thẩn. Hoàng Oanh nhe

nhàng bước xuống thêm đón chào vồn vã. Nàng lo sợ. Mọi lần thân mẫu nàng được vào yết kiến Thái-hậu và Hoàng-hậu thời khi trở về bao giờ cũng hớn-hở tươi cười. Sao lần này, vẻ mặt lại ủ rũ như kia. Hay là... Nàng ngập ngừng hỏi mẹ:

— Bẩm mẹ, trong cung có chuyện gì lạ không?

— Không, con ạ.

Bà chẳng muốn làm phiền lòng Hoàng Oanh. Hực ra, ở kinh thành Đồ-bàn vừa xảy ra một sự phi thường, một sự ghê gớm.

Chiều hôm nay, Hoàng hậu cho vời Số phu nhân vào cung để bàn một việc quan trọng: Số phu nhân vừa là em lại vừa là một người bạn tâm phúc của Hoàng-hậu nên khi Hoàng hậu có điều gì khó nghĩ thường cho tìm đề vấn kế.

Số phu nhân lấy làm kinh ngạc xiết bao, khi Hoàng hậu đưa cho coi bức hình của Hoàng Oanh có bôi nhem hai vết mực ở hai bên má. Trời ơi! bức hình ấy, con gái phu nhân soi gương tự họa lấy trong mấy tháng mới xong, tốn hết bao trí lực, để gửi sang thành Thăng-long tặng Thái-tử, thế mà kẻ nào lại dám cả gan rầy mực lên như vậy?

Mồ hôi chầy xuống thành giọt. Số phu-nhân tinh-thần, ngây ngất, tâm hồn tán loạn, đưa mắt nhìn Hoàng-hậu và trừ trừ không dám hỏi Hoàng-hậu như hiểu sự lo nghĩ ngấm ngấm của bà Thái-sư, cất lời phủ dụ:

— Em đừng ngại. Thái-tử là người rất có hiếu. Thế nào ta bảo cũng phải nghe. Kể về tài-sắc, đức-hạnh thì khắp trong nước còn tìm đâu được một thiếu-nữ có thể so sánh kịp Hoàng-Oanh. Và sự gửi trả ảnh, ta cũng còn ngờ lắm. Thái-tử, ta xem ra yêu mến Hoàng-Oanh lắm. Sự này tất có điều âm mưu.

Số phu-nhân cúi đầu làm lễ tạ ơn. Hoàng-hậu đỡ dậy rồi ban cho một tấm hình thái-tử mà phán rằng:

— Em cứ nói với Hoàng-Oanh rằng Thái-tử gửi về cho Hoàng Oanh giữ làm kỷ-niệm. Còn việc hôn-nhân của Thái-tử, ta định sao tất phải nên vậy. Mà Hoàng-Oanh thì ta rất bằng lòng, vì đáng làm con dâu ta lắm.

Tuy được lời ủy lạo của Hoàng-hậu, Số phu-nhân vẫn chưa yên tâm. Song bà cũng cố gượng vui mà báo tin mừng cho con và đưa cho nàng bức hình của Thái-tử.

Hoàng-Oanh sung sướng, ôm chặt lấy tấm ảnh vào lòng.

Nhưng trên cành cây dương-liêu, con chim thước vãn cất tiếng mia-mai.

Ở cửa biển Đồ-bàn, nhân-dân tập nập đứng ngóng trông. Họ vừa thấy một chiếc thuyền bông vào cảng, trên cột buồm có phấp phới bay lá quốc-kỳ Việt-Nam. Họ còn đương lo sợ, nhón nhác nhìn nhau, và ồn-ào đua nhau chạy đi báo quan coi cảng, thì chiếc thuyền đã vùn vụt tới nơi và đã buông neo ở ngay bến Hoàng-kiều.

Một đồn mười, mười đồn trăm, chỉ trong khoảnh khắc là cái tin Việt-Nam lại đem binh vào nước bay tới khắp các phố chốn kinh-đô.

Đó chỉ là tin đồn sai. Dân Xiêm-thành vì đã bị nước láng giềng ở phía bắc mấy lần đại bại, nên nay chỉ thoáng thấy bóng cờ Việt-Nam là đã rụng rời, khiếp sợ. Kỳ thực chiếc thuyền bông đẹp đẽ kia chỉ đưa đến thành Đồ-bàn một viên quan văn của nước Việt-Nam tên là Trần-khắc-Trung cùng đi với một quan thân-thần theo hầu Thái-tử Chế-Mân.

Nhân-dân vẫn thì thào: « Sao Thái-tử lại chưa về? Hay ngài bị giam bên Việt-quốc? »

Thái-tử là một trang thiếu-niên tuấn tú, được dân-thần yêu mến, kính trọng, nhất là dân-thần bên phái đẹp. Ngày ngày họ mong Thái-tử hồi hương để được nhìn vẻ mặt khôi-ngô của ngài. Thế mà sau hai năm, ngài ở bên ngoài quốc, nhân-dân biệt không tin tức, nay chỉ thấy một mình người bày-tôi cùng đi với viên sứ-thần Annam trở

về nước thì ai mà không lo sợ rằng đã xảy ra sự chẳng lành.

Nhưng trong khi nhân-dân kinh-đô bàn tán lẽ nọ lẽ kia, thì ở trong triều, Xiêm hoàng đương tiếp sứ thần Nam-Việt.

Trái với sự phỏng đoán của quần-thần là nước Việt-Nam muốn gây cuộc can qua, Trần-khắc-Trung chỉ dâng ít phẩm-vật quý trong nước để đáp lại cái lễ long trọng mà vua Xiêm-thành đã cho Thái-tử Chế-Mân thân mang sang Việt-Nam cống hiến đức Trần-anh-Tôn.

Xiêm hoàng sắp sửa lui triều thì Trần-khắc-Trung xin tâu câu chuyện riêng. Chuyện riêng ấy là việc hôn-nhân của Thái-tử Chế-Mân cùng Huyền-trần Công-Chúa, con gái yêu của đức Anh-Tôn.

Chiều hôm ấy, trong khi Hoàng Oanh ngồi bên hàng triện lan can trong lầu Vọng Nguyệt, vui vẻ thêu trên đôi mặt gối cho xong cặp nhạn tung trời liền cánh, thì trên cành cây dương-liêu, con chim thước vãn cất tiếng mia mai.

Ở thành Thăng-long, kinh đô nước Việt Nam, Thái-tử Chế-mân và Huyền-trần công chúa đã vui-vầy cầm sắt.

Buổi đầu, Thái-tử cũng nhớ tưởng tới người xưa, tới người bạn xinh đẹp dịu dàng mà ngài đã gặp nhiều lần ở nhà Thái-sư. Từ hôm mất bức tranh họa hình Hoàng Oanh, Thái-tử buồn rầu, kém ăn, kém ngủ và luôn luôn gắt gỏng, trọng phạt các quan cận thần.

Song tuổi trẻ vẫn là tuổi ham mê khoái lạc và dễ quên những bạn xa xăm, nên chẳng bao lâu mà Thái-tử Chế-mân tự an-ủi với người vợ mới, nhất là người vợ ấy lại là Huyền-trần công chúa, một pho nhan sắc diễm lệ hiếm có ở đời.

Trong khi ấy thì sự bí mật vẫn lặng lẽ bay liệng trên thành Đồ-bàn. Nhân dân vẫn thì thào bàn tán về cuộc du lịch của Thái-tử ở bên nước Việt Nam. Bà Thái-sư vẫn nằng vào hầu chuyện Thái-hậu và Hoàng-hậu, và trong lòng vẫn hi vọng chứa chan. Mà hai bà Thái-hậu và Hoàng-hậu, vẫn không biết gì về việc hôn-nhân của cháu, của con ở bên ngoài quốc.

Một mình Thái-sư lấy làm sung sướng. Vì việc nước, Thái-sư đã khuyên vua bằng lòng cho phép Thái-tử dẹp duyên cùng Công-chúa Việt Nam. Thái-sư đã đặt lòng yêu nước lên trên lòng yêu con. Ông cũng đã toan nghĩ cho con biết đề con khỏi

THUỐC LẬU HỒNG-KHÊ

Bệnh lậu, mọi mác phải, hoặc bệnh đã lâu chữa không rút nọc, mỗi khi uống rượu, thức đêm, trong người nóng nẩy, lại thấy trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi rút nọc. Thuốc đã mau khỏi, lại không công phát, nên được anh em chị em đồng-bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rút nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 0\$60 một ống. Bệnh giang-mai, bệnh hạch lên, sôi, nóng rết, đau xương, rất thịt, rức đầu, nội-mê-đay, ra mào gà, hoa-khê, phá lở khắp người, uống một ống thuốc là kiên-hiệu, không hại sinh-dục. Cũng 0\$60 một ống. Xin mời quá bộ lại hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giấy-thếp đến tận nơi.

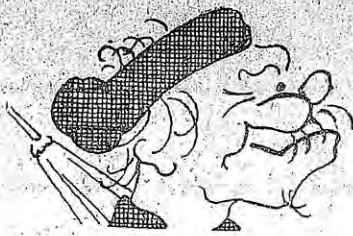
HỒNG-KHÊ DƯỢC-PHÒNG

88, Route de Huế (sẽ cửa chợ Hôm) Hanoi — Téléphone 755

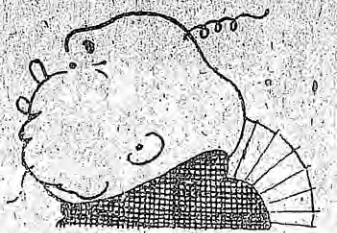
ĐẠI-LÝ HỒNG-KHÊ — M. Đức 73, Belgique, Haiphong — Ich-sinh-Đường 190, phố Khách, Nam-dinh — Xuân-Hải 5, Rue Lac-son, Sơn-tây
Phúc-Long 12, Cordonnier, Hải-duong — Bát-Tiên, Marechal Foch, Vinh — Bát-Tiên, Paul Bert, Huế — Bát-Tiên, Tourane marché — Rue Marché Nha-trang
Đức-Thắng 148 Albert 1er Dakao Saigon — Có đặt đại-lý khắp ba Kỳ — Ai muốn nhận làm đại-lý xin viết thư về thương lượng.

uồng công mong đợi, nhưng ông lại sợ làm lộ việc lớn. Việc ông làm, ông chỉ muốn hiểu có một nghĩa: chánh trị. Ông chỉ nhận thấy rằng cuộc nhân duyên của Thái tử Chế-mân với Huyền-trần công-chúa sẽ gây nên những kết quả hay cho sự bang giao với nước láng giềng mạnh gấp mấy nước mình. Còn con ông làm Hoàng hậu hay làm vợ một kẻ thư sinh, sự đó không quan hệ...

CƯỜI

Nhưng... lòng âu yếm, trí ngây thơ, chiều chiều bên hàng triện lan-can trong lầu Vọng Nguyệt, Hoàng Oanh thêu gấp trên đôi mặt gối cho chóng xong cặp nhạn liền cánh tung trời. Nhưng... trên cành cây dương liễu, con chim thước vẫn cất tiếng mỉa mai.

Ngoài cửa biển Đồ-bàn, nhân dân Xiêm-thành đông như kiến cỏ, đứng hoan hô Thái-tử Chế-mân đã về nước, tiếng reo vang động cả một góc trời.

Khi họ thấy Thái-tử ở trên thuyền rồng bước xuống, sánh vai cùng bà Công-chúa Việt-Nam, lòng lấy nguy nga trong bộ y phục Xiêm thành thì họ chỉ kinh ngạc trong giây phút, rồi vui cười, họ thì nhau tung hô:

— Thái tử vạn tuế! Vương phi vạn tuế!

Trong đám đông người, một thiếu nữ cực kỳ diễm lệ ngã ngất trong lòng một ông quan già. Đó là Hoàng Oanh và Số Thái-sư.

Thái-sư ghé vào tai con thì thầm: — Con nên đặt quốc gia lên trên ái-tình. Con nên thương cha... Về nhà, cha sẽ giảng nghĩa cho con hay...

Chiều hôm ấy, ngồi bên hàng triện lan can trong lầu Vọng Nguyệt, Hoàng Oanh vừa thêu xong đôi chim nhạn tung trời liền cánh, thì Thái-sư bước ra hiên, tươi cười, nàng nói:

— Thưa cha, cha vì con làm ơn dâng lên Thái tử và Vương phi đôi mặt gối.

Ừa hai hàng lệ, Thái-sư ôm con vào lòng.

Mà trên cành cây dương liễu, giọng mỉa mai của con chim thước đã biến thành lời an ủi chân thành.

Khái Hưng.

Kém gì nhau ?

Một cái ô-tô đụng phải lý Toét. Anh sấp phờ, ngừng xe lại nói:

— Cái đó lỗi tại ông, chớ tôi lái xe hơn hai mươi năm nay, tôi lại không thạo nghề của tôi sao?

— Tôi đi bộ đã ngoài năm mươi năm nay tôi há lại không thạo cách đi bộ à?

Của L. Lộc

Giả thù

Lý Toét—Đưa tôi hai hào mua thịt cây?

Vợ—Người yếu không nên ăn.

— Không phải là tôi thật ăn, vì người ta làm thịt con chó vàng của ông Hội...

— Của ông Hội thì làm sao?

— Tháng trước nó cắn chảy máu chân tôi, giờ tôi phải nhai rừ xương nó ra để giả thù!

Của Hiền Hanoi

Kỳ phùng địch thủ

Hai anh nói khoác cùng đi chơi với nhau. Chợt đi đến nhà thờ, một anh nói:

— Mắt tôi tinh lắm, anh ạ. Tôi có thể trông xa được mấy ki-lô-mét. Đứng đây mà tôi còn trông rõ con kiến nó đang bò ở ngọn cái tháp ác trên nóc nhà thờ.

Anh kia nói:

— Tôi tuy không có mắt tinh bằng anh, nhưng tôi được cái tai thính lắm. Tôi tuy không trông thấy con kiến, nhưng tôi đang nghe thấy tiếng chân nó bò sột sạt.

Của Nhật Hanoi

I. Thành thói quen

Ba Éch đến chơi Lý Toét thấy Lý đương xoay trần gãi sồn-sột đồ cả mình mẩy.

Ba Éch hỏi: Ông làm gì đấy?

— Ấy, mấy hôm nay tôi ngứa quá. Bôi mãi thuốc mà không khỏi.

— Thế bác thử tắm độ vài bận xem có khỏi không?

Lý ngẫm nghĩ một lúc rồi nói:

— Chỉ sợ thành thói quen thì chết!

Nếu nuốt phải hột xấu rồi sau nó mọc ra cây xấu ở trên đầu thì nguy hiểm lắm.

Tám đáp: nếu vậy thì thích lắm, rồi sau cây ấy có quả, em chỉ với tay lên trên đầu là lấy được ngay.

— Nhưng mà lúc nó lên cao quá thì làm thế nào?

— Em sẽ trèo lên cây cần gì.

Của N. Tiếp. Hanoi

I. Phật lấy vợ

8 giờ tối, cụ bà niệm Phật, cụ ông ngồi ghế tràng kỷ gần đấy đang nói truyện với ông láng giềng. Truyện gần truyện xa, đến truyện con trai ông bạn cố cụ của cụ không biết lấy vợ chưa mà hai cụ cãi nhau mãi.

Sau bất đắc dĩ, cụ ông phải hỏi: cụ bà.

Cụ bà sợ những mắt câu kinh vừa niệm vừa đáp: — Nam vô a di đà Phật... lấy vợ rồi, Nam vô a di đà Phật.. vợ là con ông phủ Bích, Nam vô đà. Phật...

II. Năm bà đi

Trên tòa Phật hương nền sáng choang sư cụ Tăng-Phú tụng kinh ngũ bách. Sau lưng có bà vãi lẽ.

Sư cụ - Nam vô tài quang ph...á...ật. Bà vãi - Nam vô quảng tại ph...á...ật. Sư cụ quay lại lờm bà vãi xong lại đọc.

— Nam vô tất nan bà ti...i.

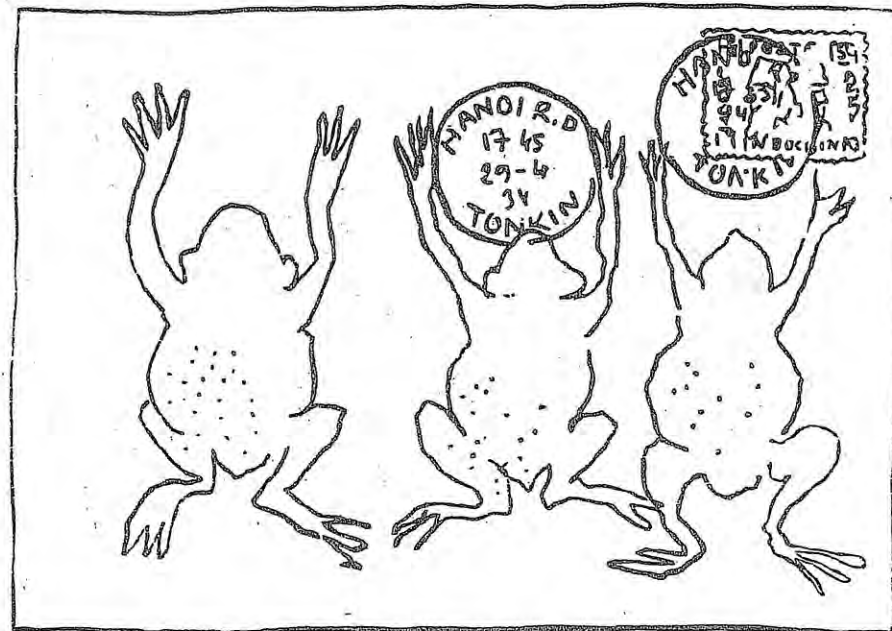
Bà vãi - Nam vô chết năm bà đi...i. Sư cụ không nhìn được, quay lại hỏi:

— Di nhà bà đâu mà làm thế? chết những năm người!

Của N. X. Huỳnh Hanoi

Đe trẻ

Một hôm tên Tám nuốt phải hột xấu. Anh hẳn mới dọa rằng:

Lý Toét đề phong bì gửi thư cho Ba Éch. Lại nhất là Ba Éch có nhận được bức thư này.

Thề-lệ cuộc thi vui cười và thi tranh khôi-hài

Mỗi bài không được quá 30 dòng. Tranh vẽ chiều ngang 12 phân lấy, chiều cao độ 10 phân.

Mỗi kỳ sẽ đăng lên những bài và tranh mà bảo báo xét là hay nhất.

Giải thưởng (về 5 số 88, 89, 90, 91, 92 a) về cuộc thi vui cười.

Giải nhất: các thứ sách đáng giá 3\$00
Giải nhì: các thứ sách đáng giá 2\$00
b) về cuộc thi tranh.

Giải nhất: các thứ sách đáng giá 3\$00
Giải nhì: các thứ sách đáng giá 2\$00

Báo-báo sẽ gửi cho những người được thưởng một cái phiếu lấy sách và cái bảng kê các thứ sách tây, nam của một hiệu sách. Rồi các bạn sẽ chọn trong đó, muốn quyền nào thì gửi phiếu lại hiệu sách đó lấy sách. Các bạn muốn lấy giấy bút hay đồ đạc trong hiệu đó cũng được, miễn sao cho đủ số tiền thì thôi. Tiền gửi về phần các bạn chịu. Hoặc các bạn muốn đổi lấy báo biểu không lấy sách cũng được.

PHONG-HÓA TUẦN BÁO

Mua báo kể từ 1 và 15, và phải trả tiền trước. Ngân-phiếu xin gửi về: M.Ng. trưởng-Tam Directeur da P.H.

Tòa soạn và Trị-sự
nº 1, Ed Carnot, Hanoi — Tél. 374

GIÁ BÁO

	Trong nước,	Ngoại quốc
	Pháp và thuộc địa	
Một năm...	3p.00	6p.50
Sáu tháng...	1p.60	3p.50

MỘT CÁCH LÀM CHO NGƯỜI MẠNH KHỎE LUÔN

Ăn uống ngon miệng dễ tiêu, bết đói, tức là trong người mạnh khỏe, vô bệnh. Năm mới các ngài thấy trong mình ăn không tiêu, hay là uồn ợ, đầy hơi, đau tức đau bụng; các ngài nên mua ngay một lọ Gastról 0\$40 ở hiệu thuốc tây VŨ-ĐỒ-THÌN pha uống một cốc là khỏi ngay. Thuốc này mới phát minh, hợp với phủ tạng người Annam, rất bổ cho bộ tiêu hóa, chữa được nhiều người khỏi bệnh dạ dày và đau bụng kinh niên.

NÊN DÙNG PHÁO VIỆT-NAM

Hiệu Trường-Kỳ, Hạnh-Phúc, Khánh-Thọ

BÁN TẠI HIỆU TƯỜNG-KÝ

78-80, PHỐ HÀNG ĐƯƠNG VÀ 44, PHỐ HÀNG BỒ, HANOI

Xưởng chế-tạo: làng Phú-xá, Hà-đông

có đặt đại-lý khắp tam kỳ

Luận quốc văn

Vì tận tâm với quốc văn, muốn cho học sinh và, nói rộng ra đa số quốc dân sau này yêu quốc-văn, nên ba ông Nguyễn - đức - Bảo, (giáo học), Đoàn Quán (cử nhân) và Vũ văn Quán (giáo học) mới cùng soạn một quyển «Luận quốc văn» (dùng cho học trò lớp Trung đẳng và Cao đẳng).

Tận tâm với quốc văn bao giờ cũng là một điều hay, nhưng có một cách tận tâm hay nhất là ba ông đừng soạn sách nữa. Quven «Luận quốc văn» ấy là một tập kiêu mẫu những bài văn dở vô cùng! Dở đối với những người thực bụng yêu quốc văn, những người biết nghĩ, biết lẽ phải, cố nhiên. Nhưng đối với ba ông thì văn hay khiếp, văn rất kêu, bằng bằng, trắc trắc chính tề, lại đối trọi nhau từ đầu chí cuối sách.

Bao nhiêu câu sáo, chữ sần, đặt theo cú pháp cũ rích, diễn đạt những lý sự rỗng không, đều thấy đầy đầy trong quyển sách hiếm có ấy. Các bài văn, chia ra làm sáu thể: tả chân, thuật truyện, viết thư, từ hàn, luận thuyết và cảm hoài, đều cùng có một giá trị như nhau: sáo và rỗng.

Tả chân thì có những câu:

«Ngắm cảnh buồng tâm con mắt, luống bâng khuâng «đối cảnh sinh linh» (tả cảnh đồng lúa tốt).

«... kia bác họa-man quây hàng mũ mã, nọ có hàng sên đội thùng pháo tranh,..»

«... người mua hàng có kẻ bót MỘT, chị lái buôn nài khách thêm HAI...»

«... vui có tiền sắm tết linh đình, buồn vì nỗi bày thêm cái tết.» (tả phiên chợ tết).

Giờ bất kỳ trang nào cũng thấy toàn một giọng như thế hết. Nhưng đến bài tả ông quan ngồi sử kiện thì thực là một bài văn kiêu-mẫu tuyệt-tác về thứ văn biền ngẫu đồ gạn:

«... quan liếc qua giấy má, trông ra nguyên, bị đứng sấp đôi bên. Quan liền nói: «Vợ chồng ly-dị, đem đến công môn, phong hóa suy đồi, ta đây rất ghét.»

Thực là giọng văn phường chèo. Còn nữa:

«Thì đàn bà kêu: «Bàn quan, chồng con phụ bạc, đã mấy phen đập liêu, vui hoa (sic), xin quan thương đến phạt con, liêu yểu đào tơ, được ra khỏi ngoài vòng ập chề» (1)

Anh chồng cũng hát:

«Bàn quan, vợ con tình người mất dạy, quá tư do bình đẳng theo thói tàn thời, khi chưa cảnh lúc bạc bài, gia pháp nhà con đâu có thể...»

Rồi đến phiên quan lớn phán:

«Đã biết mày: phu đạo đã hư, ân tình lại bạc, chiều theo luật cũ phạm điều thất xuất, cứ luật mới bị tội phụ tình, đã trót biết lỗi thời tha, ta sử kiện vẫn muốn dân không kiện».

Cứ thế cho đến hết bài. Văn tả chân đấy!

Thuật truyện cũng một lối như thế:

«Bên ông bá giữ trịch, cố chẳng chịu lùi, bên bác khán bị đau, liêu không chịu chạy» (thuật lại một đám đánh nhau, trang 32).

Các ông tả cảnh bằng văn biền ngẫu, thuật truyện bằng văn biền ngẫu, mà cho chỉ người trong truyện cãi nhau cũng lại biền ngẫu nốt: Biền ngẫu lắm thay!

Sau những bài tả chân, thuật truyện, lại có những lời bàn:

«— Than ôi! Á phù-dung đa-doan độc-địa, đồ người ta đam mê say tình, rút người ta mòn mỏi thối sưng».

«Phục lắm thay! Thế mới là «phụ mẫu chi quan...»

Lại có khi chêm mấy câu thơ đề cho câu văn thêm nổi:

«Không người thợ mộc, thợ nề, Lấy ai xây đắp nhà nền (sic) cho ta». Soạn giả quả là người sành thơ ca và thông minh lắm!

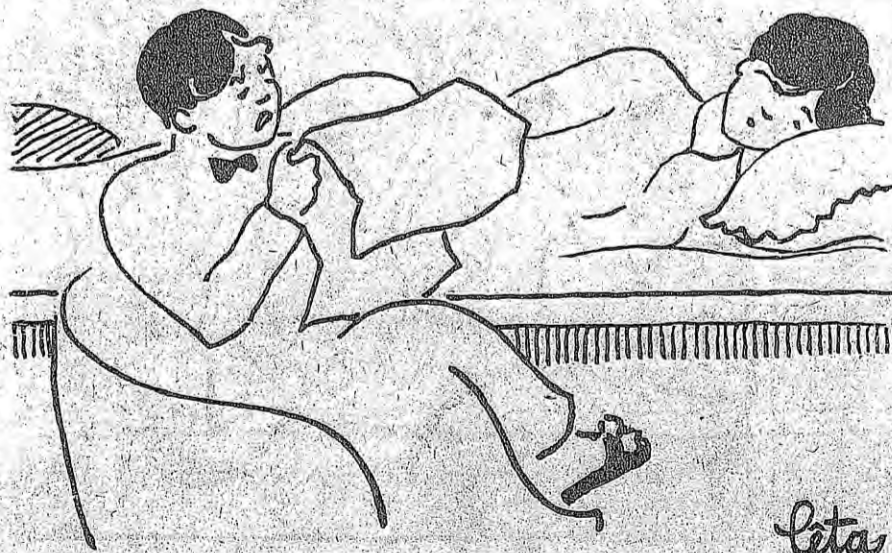
Trong thể văn thuật truyện, năm chừng mười họa cũng có một bài ra ngoài khuôn sáo, biền-ngẫu. Nhưng lại là những bài lời-thôi lốc-thốc, kể-lễ con cò con kê, tương tự những bài tường thuật tin chó chết của một vài phóng viên lắm lời.

Đến lối viết thư: «Viết thư lời văn phải cho tự nhiên, gọn gàng, không nên cầu-kỳ, rườm rà quá». Soạn giả nói thế, nhưng lại tự cãi lại mình một cách hùng hồn.

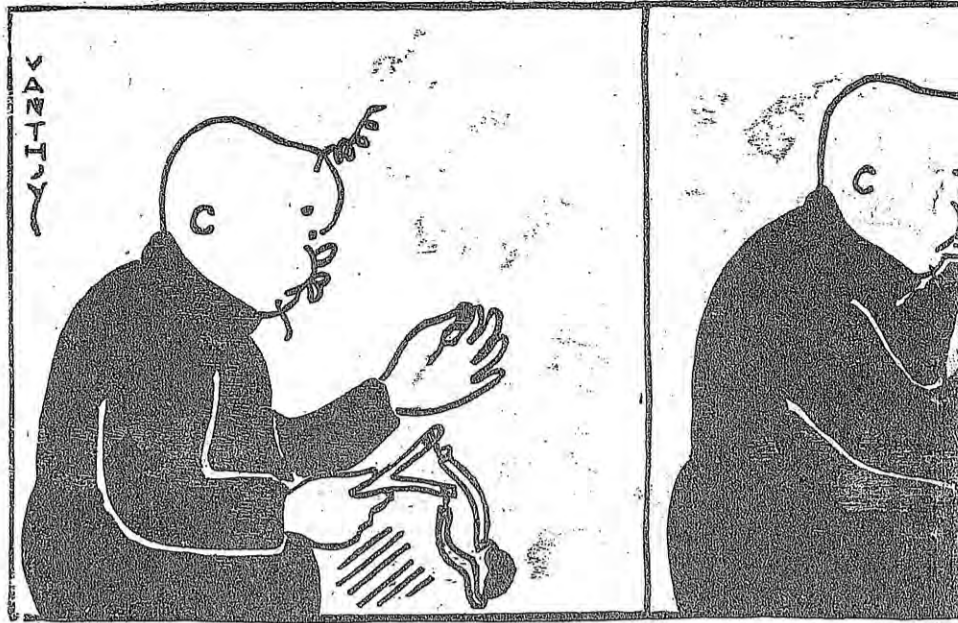
Trong bài viết thư cho bạn (trang 69):

«Em vẫn nhớ câu chữ nho thầy giáo dạy chúng ta: «Quân-tử thực vô cầu báo, cư vô cầu an» nghĩa là v... Lại có câu: «Sĩ nhi thì ác y ác thực, bất túc vị chi sĩ dã».

Thế là lời tự nhiên lắm đó, vậy ôi!

Wife of Mr. Ngô. — Trong báo có truyện gì mà câu mừng thế? Ông Ngô. — Có một người bị kẻ cướp bắn 2 phát súng, phát thứ nhất trúng vào... (Leta)

— Cho viên sỏi này vào ... .. bắn thử một phát!

Hết giọng lưỡi của bác khóa còn búi tó mới học quốc-ngữ, lại đến giọng than tuồng của bác vợ lính gửi thư cho chồng:

«Phu-quân ơi! nay phu-quân đã xếp bút nghiên theo việc kiếm cung...» (trang 87)

Thư mà viết đến như thế thì cũng không cầu kỳ một ly nào đấy nhỉ.

Nhưng soạn giả hay hát tuồng nhất là trong thể văn cảm hoài:

«Thế mới hay! cơ tạo vẫn xoay, cuộc đời biển cả, xưa thành quách là nơi phông thủ, nay xây nên một chốn văn đàn. Vũ bị dấu xưa, văn-minh buổi mới!» (trang 144).

Hảo a!

«Ôi! Thói đời mê tin, địa đạo mơ màng, đất kiều khôn lìm, Tá-Ao đâu tá? Sự kết, phát bằng gì ở đất, cơ thịnh suy cốt ở tại người, ngấm nguồn con thêm nổi bóng khuâng, trông từ phía (!) sui lòng (!) cảm súc (!) (trang 139).

Đọc hết câu này, tôi không thể nhịn được, phải cất tiếng hát tiếp:

— Hảo a! kể từ lúc văn-minh bảo-

hộ, dân A-Lam, tiến bộ, đừng! đừng! (một câu giáo đầu)...

... Đề cho soạn-giả nói luôn:

«— Ôi! rùa thiêng đã lặn, grom bán khôn tim, khiến cho (hư!) ngấm cảnh hồ grom (hư!) luống tuồng (!) anh hùng! sự... ngh... iệp! (lòng tung scèn)»

Trong cả cuốn «Luận quốc-văn» thì khá nhất là thể văn (?) Từ Hàn, nghị là những văn (!) ở các giấy má triề khai kiện cáo, văn tự, văn khế, những tờ sức của quan huyện về việc cảm

NAM VÔ BỒ

Trên chùa có một sư ông,

Xanh xanh mái tóc, hồng hồng nước da.

Ăn chi cao lớn đầy đà?

Dầu vừng đậu dản thể mà bỏ ám...

Ngọt như mía, mát như sắn,

Lời ăn tiếng nói, duyên ngấm chầu chan.

Những khi cùng phát, lên đàn,

Giọng đưa sang sảng tiếng vàng vòn.

Trách nào mấy mu vải non,

Cửa nhà bỏ vắng ton ton lên chùa...

■

Nam vô bà vải lên chùa,

Một bà mồm mồm phải bùa sư ông.

Ngày ngày lễ hạ đã xong,

Vải vào hầu hạ sư ông đồ buồn.

Khi trâu nước, lúc tổ tôm,

Nhà Khiêu-Vũ to và lịch-sự nhất ở Hà-thành là.

HANOI BAR DANCING

100, Rue des Voiles, Hanoi

Buồng Khiêu-Vũ rộng 150m². Bài trí theo lối tân-thời.

KHIÊU-VŨ { Các tối thường từ 20 giờ đến 24 giờ.
Tối thứ bảy từ 20 giờ đến 1 giờ.
Chủ nhật và ngày lễ ban ngày từ 15 giờ đến 18 giờ.

VAO CỬA KHÔNG MẤT TIỀN

Rượu và nước, giá bán phải chăng cho tiện ai cũng đến vui chơi được. Bắt đầu từ mừng một Tết (14 Février 1934) sẽ có một cái buồng riêng rất lịch sự để ai muốn đãi tiệc hoặc mang người nhà lại Khiêu-vũ. Ở các tỉnh xa muốn giữ buồng đãi tiệc xin viết thư cho biết trước.

NHÀ MÁY GẠCH HIỆU

HƯNG - KÝ

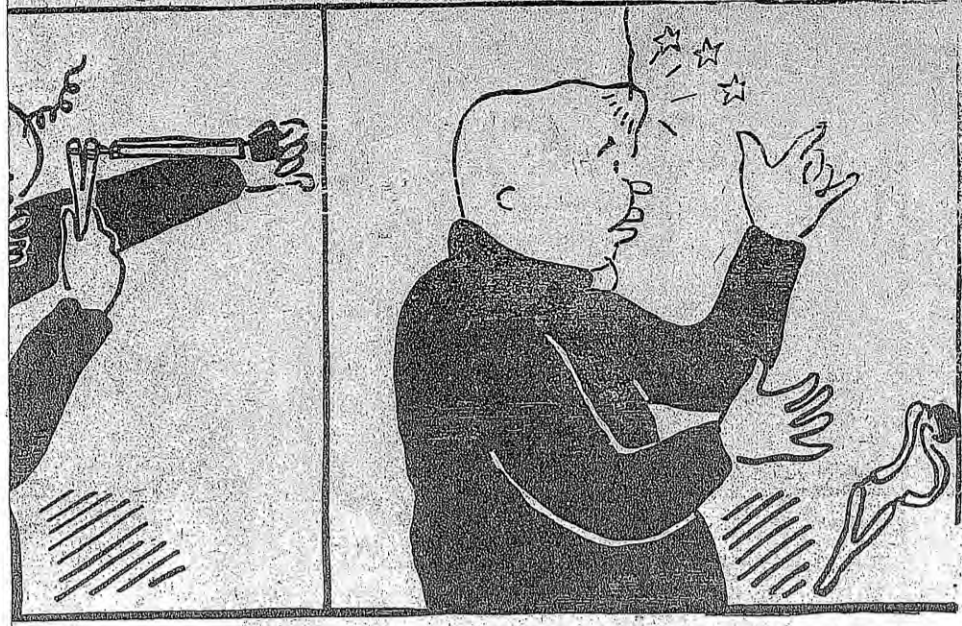
có đủ các thứ máy móc tối tân để làm các thứ gạch ngói rất tốt có thể đi lên trên không võ

HU'N

SỐ 8, PHỐ CỬA ĐÔNG HÀN

NHÀ MÁY LÂM CÁC TH

trúng cái gì thì...

... cái ấy bỏ mẹ!

rượu lậu, những ở hương, lý xin phép giết bỏ, — và nghiêm trang nhất là thể văn luận thuyết. Nghiêm trang vì những đầu bài rất quan-trọng bàn về các vấn-đề: vấn-đề hộ sản ở chốn thôn quê... Bàn về vấn-đề tri-thức thất-nghiệp... Bàn về vấn-đề hư danh... Bàn về vấn-đề tự do kết hôn, lại bàn cả về vấn-đề quyền sinh nữa!

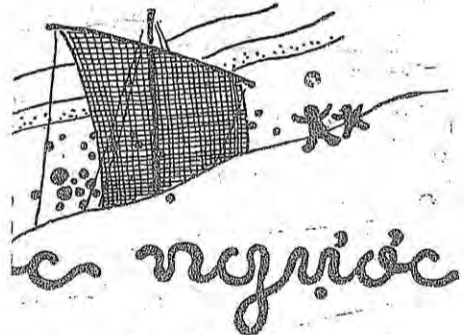
Thực là những bài to tướng, văn trường giang đại hải, chẳng kém gì văn của cụ Dương-bá-Trạc, mà có khi

lại còn hơn văn cụ được hai, ba bậc nữa: hơn vì... kêu hơn và rộng hơn.

Quyển «Luận quốc văn» này, «chư tác-giả đã hao tổn bao nhiêu là não lực» mới cùng soạn được ra. Đó là lời ông Nguyễn-dăng-Quý viết trong bài tựa. Tôi rất muốn tin là ông Quý không ưa khô hải. Nhưng nếu hao tổn bao nhiêu não lực mà chỉ được những bài văn kỳ cổ kia thì chẳng biết cái não lực của chư soạn-giả mạnh đến chừng nào?

Riêng tôi, tôi có mấy lời thành thực nhủ cùng chư soạn-giả rằng: « Các ông muốn viết thì tha hồ viết, rồi tự cho là hay là giỏi đến thế nào cũng được, nhưng các ông chỉ nên đem đọc cho nhau nghe những khi tẩu hậu trà dư thời... Còn bọn học-sinh lớp Trung-đẳng và lớp Cao-đẳng chúng tôi là những người óc hầy còn non, còn trong sạch, đem những thứ văn «kiểu mẫu» ấy mà cho chúng tôi đọc, thì tội nghiệp chúng tôi lắm, chư tác-giả ơi!

LÊ TA.

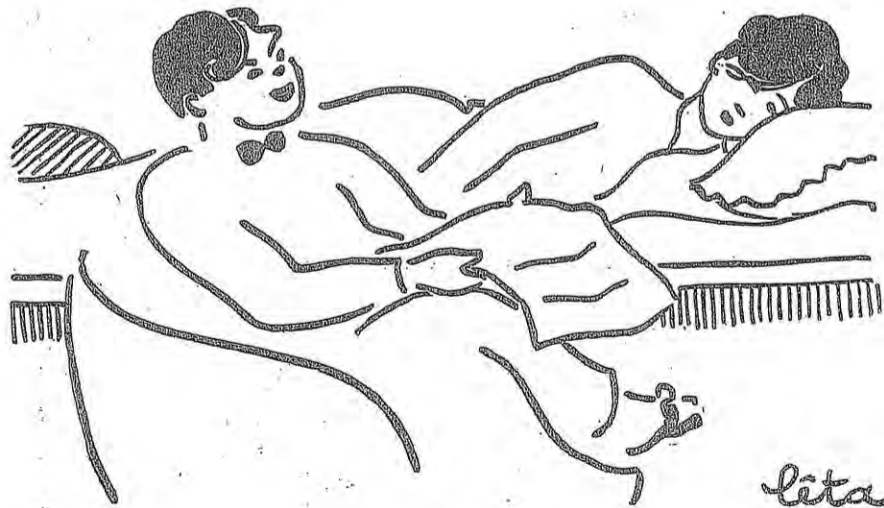
TẮT BỒ HỒN...

Khi giải tấm chiếu, khi buông bức màn.
Biết bao của lạ, đồ ngon,
Ở nhà treo mồm chớ con chó hồng.
Đề dành đem biểu sự ông,
Swóng mồm bỏ tát, thỏa lòng từ bi...

Vãi mồm mộ đạo từ bi,
Cầu phúc được phúc, trách chi chẳng sung.
Hiếm hoi, vãi phải giốc lòng,
Lên chùa cầu tự đề hồng con trai.
Từ khi lui tới phật đài,
Sự phù, phật độ, mẩn thại như gà:
Lau nhàu trai gái đầy nhà,
Sòn sòn năm một, hoặc và năm đôi:
Cô nào, cậu ấy tốt tươi,
Mười phần giống lột cả mười sự ông.
Các bà đi lễ cho đông !!!

Tú-Mỡ

... giữa tim, chết ngay lập tức. Còn phát thứ hai thì may quá chỉ lướt phải da...

CUỘC DIỄN BÁO

Một ông phóng viên lạ

N HÂN hỏi Phủ-giấy, phóng viên của Ngọ-báo ở Nam-dinh là ông Ngọc-Hồ đi chầy hội. Đọc bài tường thuật «Hội Phủ-giấy» của ông đăng ở Ngọ-báo ra ngày 24-4-34, ta mới được biết cái cách đi chầy hội của ông thực là kỳ di:

«... Chúng tôi vất vả lắm mới lên đến đỉnh núi...»

Tưởng ông ta vất vả như thế là vì phải chen vai thích cánh trong đám đông người. Nhưng không phải:

«... Chúng tôi bò xuống núi, cố chen đám rừng người mà vào Phủ.»

Thì té ra ông không đi như người thường, ông lại bò mới lạ chứ!

«... Tôi muốn vào tận trong đền, nhưng không thể lách được chân, sau phải bò qua một dây phan, (bò ở trên hay bò ở dưới?) luồn dưới chân người mới được vào tận trong. Nhỏ đầu lên, tôi thấy...»

Ông Ngọc-Hồ thật là một nhà phóng viên tận tụy với nghề, mà những người đi chầy hội Phủ hôm ấy chắc ai cũng lấy làm lạ, thấy một người bận quần áo tây, đeo máy ảnh, bò quanh bò quanh dưới gầm phan rồi lại luồn vào chân người ta.

«... Từ già ông thả từ, tôi lại chuẩn ra bằng cách trước...»

Nghĩa là ông Ngọc-Hồ lúc trở về, lại cũng bò ra như khi ông bò vào.

Trời ơi! thiếu chút nữa, khi tôi đọc bài của ông, tôi cứ tưởng ông là... con mèo!

Bao nhiêu người?

V ÒA rồi ở Saigon có cuộc biểu tình của các nhà công nghệ và nông gia họp đề phản đối nhà băng Đông-Pháp, nhân dịp ba ông đại biểu người

Annam trước Ủy ban tiền tệ ở Pháp về. Cuộc biểu tình này to tát lắm.

Theo báo Đuốc nhà Nam thì cuộc biểu tình có 15.000 người, vừa tây, vừa ta tới dư.

Theo báo Lục tỉnh tân văn thì chỉ có 7.000 người.

Báo Hoàn cầu tân văn cho xuống 6.500 người.

Báo Saigon cho xuống 6.000 người. Báo Công luận cho xuống 5.500 người.

Báo Impartial cho xuống 5.000 người.

Đến điện tin A.R.I.P. thì chỉ còn có ngót 5.000 người tất cả.

Xem như vậy thì số người cứ bớt đi mãi. Rồi có lẽ có báo sẽ thuật như vậy: Cuộc biểu tình hôm ấy chỉ có ba người đến dự, là các ông Nguyễn-phan-Long, Trần-như-Lân và Lê-quang-Liêm dit Bầy. Ba ông tụ họp trước nhà xã tây nói chuyện một lúc rồi ba ông lại rủ nhau về.

Một thằng bé con rất lạ

T RONG truyện «Nó sống hay chết» đăng ở Nhật-Tân số 36, ông Kiêm-Phong tả một thằng bé con rất kỳ dị:

«... Thật là một cây non sống trong những ngày đại hạn, một pho tượng bầy ở trên chùa...»

Đấy là thân thể thằng bé. ... Đầu chơm-chớm tóc như cái nờ đất úp (!) vào một cái cổ ngang như cổ cò; hai tay trống xuống gạch gầy như hai thanh củi đỡ lấy cái lồng ngực rờ ra ngoài cái bụng lép kẹp... Mỗi khi lấy hết sức lực vào cặp chân tay rồi rã để mà đứng dậy đi, nó lại cứ run lên bần bặt...

Đấy là hình dạng thằng bé. ... Nó là giống tiêu biểu cho những sự bất hạnh vô cùng tận ở đời; không biết cái óc nguội lạnh, hẻo hơn nó... có nghĩ đến đoạn đời dĩ vãng của nó không?

Đấy, óc thằng bé như thế đấy! Rõ khốn nạn chưa! Nhưng nào có thể mà thôi đâu, ông Kiêm-Phong lại còn bắt nó « đứng chờ ông thần chết mà không biết », rồi đến lúc « chân nó đã như cái ống cao-su (?), đùi nó đã như thoi sắt nguội » là lúc nó sắp chết, ông ta lại hỏi « ai biết nó sống hay chết? »

Xem kỹ mới biết thằng bé kỳ dị ấy, ông Kiêm-Phong gọi nó là thằng Tườu.

Thảo nào! câu truyện của ông cũng tườu thế.

Tân-Lang.

Pour la meilleure façon de placer votre argent dans la construction des bâtiments, adressez-vous à

M. NGUYỄN-CAO-LUYỆN ARCHITECTE DIPLOMÉ

PRIX SAMUEL LONG (Le premier prix d'architecture de l'Ecole des Beaux Arts de l'Indochine).

42 Bognis Des-bordes et 54 Rue Richaud HANOI

G-K-Y

GÀ, HANOI — GIẤY NÓI SỐ 347

Ư GẠCH TÂY, NGỘI TÂY

CÁC THỨ GẠCH NGỘI HIỆU HƯNG-KY

Đều làm bằng đất sét xanh và đất sét trắng rất tốt mà bán giá rất hạ

MỞ VÀO NGÀY 8 MAI 1931

NHÀ HỘ-SINH VÀ DƯƠNG-BỆNH
của Bác-sỹ NGUYỄN VĂN-LUYỆN và Bác-sỹ PHẠM HỮU-CHƯƠNG
30 Rue Bourret 167, Boulevard Henri d'Orléans, đầu ngõ Trạm mới, Hanoi

Nhà thương nhậu người đẻ và người ốm nằm riêng từng buồng. Mới sửa sang rất rộng rãi, sạch sẽ, lịch-sự. Có đủ khi-cụ để chữa thuốc và đỡ đỡ khó.

Có chiếu điện-quang (Rayons X) và chữa bệnh bằng điện.

Có hai bác-sỹ và hai cô đỡ ngày đêm trông nom rất cần-thận.

Bác-sỹ Luyện vẫn tiếp bệnh nhân ở nhà cũ (8, Rue de la Citadelle), nhưng đến thăm bệnh luôn ở nhà thương.

Bác sỹ Phạm Hữu Chương sẽ ở luôn trong nhà thương, và có phòng thăm bệnh riêng ở đây

ĐÔI MÀU GIÒ

của KHAI-HƯNG và NHẬT-LINH

X
SANG hôm sau, Chương vừa thức giấc, Vì đã lên gác đưa cho chàng một bức thư. Chương đoán là thư của một người đàn bà, tuy chữ viết ngoài phong bì rất tốt, rất hoạt. Là vì ngắm những nét vòng mềm mại của những chữ h, chữ g chàng cho rằng bàn tay cứng cõi của đàn ông không thể uốn nắn được như thế. Lại thêm thoang thoang có mùi thơm của phấn đánh mặt khiến Chương lại nhớ đến Tuyết. Chàng thì thầm nói một mình:

— Hay thư của Tuyết?
Bấy giờ Chương mới nhận ra rằng ở với nhau cùng một nhà trong sáu, bảy hôm mà chàng chẳng hề thấy Tuyết viết một chữ nào. Chàng bỗng tắc lưỡi mỉm cười, vừa sé phong bì vừa lầm bầm:

— Minh thực rõ lắm cảm... Thì hãy cứ sé ra xem sẽ biết thư của ai chứ gì.

Quả thực, bức thư ấy của Tuyết, bức thư rất dài, chữ nhỏ li ti và viết kín bốn trang giấy lớn. Chương gỡ vội cuối thư ra xem, và tuy tên người viết thư ký thác, chàng cũng nhận ngay được là chữ «Tuyết». Chàng liền cầm cụ ngồi, lầm bầm đọc:

« Ngày..... 192.. »

« Chương anh,

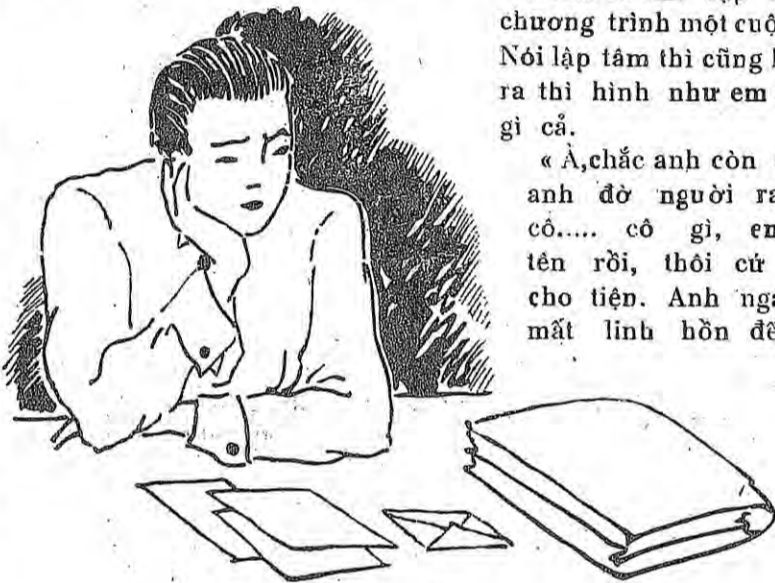
« Anh tha tội cho Tuyết vì tội Tuyết to lắm. Thực Tuyết không ngờ Tuyết lại làm cho anh đến phải buồn bực, khổ sở.

« Nhưng anh đừng vội tưởng lầm rằng đối với anh, tội của em là đã

Xem Phong-Hóa từ số 89

rời bỏ anh vội vàng như thế đâu. Không, tội của em nặng hơn thế kia, là đã quá nhẹ dạ trong khi đùa bỡn, đã vô tình «cột trêu» một trái tim chân thành hiếm có.

« Thực ra hôm đầu em đến nhà anh, chủ tâm em cũng định,—anh đừng giận nhé,—cũng định ghẹo anh,

vàng, ghẹo anh một tí thôi, với lại nhân thể cảm ơn anh nữa, vì hôm trước, trong khi sốt sắng, anh đã bị một nhát thương ở tay.

« Ấy, chỉ có thế thôi, chứ nào em có yêu gì anh, mà em hi vọng gì yêu được một ông giáo đạo-mạo như anh.

« Nhưng rắc rối chỉ tại cái cô con gái bà phủ. Vàng, chính tại cô ả giàu có, con nhà tử tế ấy đã khiến em vụt có ý tưởng điên cuồng và trở nên tình nghịch quái ác. Em thấy anh bần khoản, cuống quít vì

có ta, thì em đâm ghét, rồi em định bụng làm cho hả lòng căm tức. Chẳng lẽ vì có đồng bạc vơi lại cái đời tử tế (!) mà anh lại đặt được người ta lên trên em ư? Em đây cũng đã thừa sống cái đời tử tế rồi. Cái đời giàu có đầy đủ em đã thừa hưởng rồi.....

« Thế là em lập tâm thi hành chương trình một cuộc vui hiếm có. Nói lập tâm thi cũng hơi quá. Thực ra thì hình như em chẳng lập tâm gì cả.

« À, chắc anh còn nhớ cái hôm anh đỡ người ra đứng nhìn có..... cô gì, em quên mất tên rồi, thôi cứ gọi là cô ả cho tiện. Anh ngây ngất như mất linh hồn đến nỗi em ra

đến gần sát anh và cất tiếng cười rõ, anh mới biết. Rồi anh ngo ngác, nhón nhác hình như chỉ sợ cô ả biết rằng có em đến chơi nhà. Anh làm cho em cáu tiết. Câu dọa nạt của em hẳn anh cũng chưa quên. Nếu chẳng may anh quên thì em nhắc lại một lần nữa này: « Khôn hồn! em yêu anh lắm đấy. Mà em đã yêu thì anh khôn hồn!» Em muốn đóng vai... vai gì lại quên mất rồi, vai gì ở trong một truyện của Prosper Mérimée mà họ đã diễn ở nhà hát tây độ nọ ấy nhỉ?

« Thế rồi mọi sự xảy ra như em đã muốn. Những sự xảy ra ấy, anh đã biết cả, há tất phải kể lại lồi thối.

« Nhưng có một sự không ngờ, một sự phi thường đã xảy ra cùng với những sự... những sự không phi thường. Sự ấy là... thì cứ nói thẳng ngay nó là ai-tình.

« Em có ngờ đâu rằng em nói đùa mà lại ra thật được. Bấy giờ em nghĩ lại, em còn lấy làm lạ mà cho rằng vô lý. Phải, em mà lại yêu được anh? Em mà lại còn yêu được ai?...

« Cái đó chỉ tại anh. Anh yêu em như yêu một cô gái con nhà tử tế, khiến em quên hẳn ngay cái đời giang hồ, phóng đảng của em. Em tưởng tới, em mơ mộng trong mấy hôm những hạnh phúc êm đềm của một gia-đình.....

« Nhưng thôi, có làm thêm phiền lòng cho anh, mà phiền lòng cả cho em. Anh chỉ nên biết cho rằng tình nghĩa của đời ta được đến thế đã quá lắm rồi. Anh không thể yêu em được, mà em cũng không muốn làm mất hạnh phúc của anh, làm ngăn trở con đường tương lai của anh.

« Thực may mà em tỉnh ngộ ngay, chứ giá cứ để cho đời chúng ta vướng víu lấy nhau ít lâu nữa thì sau này cũng chẳng biết có thể buông nhau ra được không? Song lòng quả quyết của em cũng là nhờ về một sự gặp gỡ.

« Anh ạ, sáng hôm ấy, qua nhà bà phủ, em nhắc thấy cô ta đứng trong hàng giậu nhìn ra đường, nét mặt

THUỐC PHÁT MINH

BÁ ĐÀ SƠN QUÂN TÁN

Thuốc phát minh để giúp cho hàng phụ-nữ, thuốc lưu hành ra chừng nào thì thấy sự linh nghiệm chừng này.

Hiện thời hàng phụ-nữ mắc trong bốn chứng đau tử cung 10 người hết 7, không nặng thì nhẹ, không nhiều thì ít, đau rang rang hai sợi dây chằng, đau trắng trắng da dưới, đau thất ngưng ngưng, ra huyết trắng dầm dề có dây có nhớt, khi trong khi đục khi sáng đường dai bốn nút đường tiêu không thông ồm ập chừng bệnh trong mình lâu ngày mà không biết. Đến nơi cùng thầy. Tôi bị đau bạch đới hạ, các ông lương y chưa chẩn hiểu rõ bệnh đau tử cung là chi (2) là vì sách xưa chưa có bộ nào tương thuật, cứ đi theo kinh nguyệt không đều, sanh bạch đới hạ mà trị. Ở thời! Bệnh Nam chữa Bắc, bệnh Trung hạ chữa Trung thượng, uống thuốc hết tiền mà bệnh không lành.

Ái mà phải chứng định đau tử cung và huyết trắng như kể trên đây, hãy uống BÁ ĐÀ SƠN QUÂN TÁN thì thấy công hiệu lạ lùng, sự hay không thể kể hết đây. Đơn bà có thai bị đau tử cung uống càng hiệu nghiệm, đơn bà mới sanh đẻ, bị đau tử cung uống cũng hết liền.

Thuốc này đã cứu chẳng biết bao nhiêu bệnh đau tử cung, duy có uống thuốc mà hết bệnh, chớ không cần bơm rửa.

Mỗi hộp 1p.00, uống 5 ngày.

Thơ và mandat để cho:

Y học sĩ: **VÔ-VĂN-VĂN** — THUDAUMOT

Xin nhớ: Căn dưng đại lý ở Tonkin.

CHÂN DUNG ÔNG VŨ-THƯƠNG-CHI

MỘT NHÀ DANH - Y XUẤT THẾ

ÔNG VŨ-THƯƠNG-CHI

Một nhà y-học chuyên môn, đã hơn 30 năm kinh nghiệm trong nghề làm thuốc.

COI MẠCH TINH - CHẾ THUỐC KỸ

Đã từng chữa các chứng khó khăn nguy hiểm, có danh lớn trong khắp miền, hiện nay mới ra Bắc, muốn thì thử tài kinh nghiệm, có tỏ chức thêm:

Y HỌC THƯ XÃ DƯỢC PHÒNG

Số nhà 124, phố hàng Bông-lờ, Hanoi. Nghiên cứu nghề thuốc, biên soạn, xuất bản sách học thuốc bằng Quốc ngữ, xem mạch, kê đơn, chữa bệnh.

CÁC NGÀI CÓ BỆNH XIN BẾN HIỆU XEM MẠCH DÙNG THUỐC SẼ BIẾT THỰC TẠI. Đã xuất bản được những sách như sau: Y-thoại-tung-biên. Thiệu-niên-tu-đương. Tư-ký-âm-thị. Phụ-khoa. Văn-văn

bơ phờ, buồn bã. Em chẳng là gì tâm tình một cô thiếu nữ yêu thương. Cô thiếu nữ ấy, bây, tám năm trước, một buổi chiều,....

« Trời ơi ! Chương anh ! em nghĩ lại, em nhớ lại mà em còn cảm động. Em cứ tưởng trái tim của em đã khô héo, không còn rung động được nữa vì những tình tình cao thượng. Nhưng không, cái hình ảnh một cô thiếu nữ chờ mong, ao ước, vụt bắt em tưởng tới những ngày xanh sáng xưa đã mất.

« Rồi chiều hôm ấy, em đi. Em chẳng muốn làm ngăn trở sự hòa hợp của hai trái tim đương môn môn, mới mẻ trong buổi đầu xuân. Anh yêu đi. Rồi ngày sau có nhớ tới em, anh đừng khinh em như người ta khinh em, thế là đủ cho em lắm rồi. Ngày nay, anh chẳng nên nhớ tiếc em mà chi. Anh cũng đừng nên tìm kiếm em vô ích. Em đã như con chim lạc đàn, nay đây mai đó, đang quên sống cái đời « lang bạt kỳ hồ » của em, thì anh cũng chẳng nên lưu luyến em làm chi.

« Em nói thế là vì chiều hôm qua, trở lại nhà anh trong chiếc lát, em đã nhận thấy nhiều điều có thể chứng thực được ái-tình của anh đối với em. Trời ơi, anh mà lại còn yêu được em ư ? Anh chưa biết em là ai đấy. Em chỉ là một đứa giả dối, man trá; hơn nữa, em là một con ác phụ bỏ chồng bỏ con theo trai. Em là một con đi khốn-nạn, đẻ hèn. Trời ơi, anh mà yêu em, thì anh sẽ khổ sở, khổ sở không biết đến đâu mà kể. Em sẽ lừa dối người em yêu, vì em đã trở nên một đứa vút đi, liêm nhiêm hết mọi nét xấu của loài người...»

Đọc đến đây, Chương cảm động quá, đứng dậy lấy khăn hỉ mũi. Chẳng cảm động vì lời văn thành thực của Tuyết cũng có, nhưng nhất là vì thấy Tuyết đã sống một đời khổ sở. Rồi hình như quên bằng rằng lúc đó đã gần đến giờ học, chàng lại mở thư ra đọc tiếp theo cho kỳ hết :

«... Cái đời khốn nạn ấy, thực em đã tự giã mình vào, em nhận như thế chứ không dám chối cãi mà cũng không hề oán trách ai, nhưng một phần lớn trách-nhiệm cũng ở hoàn-cảnh của em nữa.

« Thôi thì em cũng chẳng giấu anh làm gì. Thà rằng kể cho anh nghe còn hơn kể cho những kẻ vô tình khác. Mà có lẽ kể được cho một người nghe, em cũng trút bớt được một vài phần phiền não.

« Em là con một nhà... qui phái, — anh tin hay không tin cũng mặc anh, — thừa nhỏ, em học chữ Pháp. Năm mười bốn tuổi, em đậu tốt-nghiệp, nhà cho ra Hanoi theo học trường nữ Cao-đẳng tiểu-học.

« Tuy ở tỉnh nhỏ mới ra Hanoi lần đầu, nhưng cũng chẳng bao lâu em theo được ngay các cách lịch-sử ở nơi thành-thị. Nhà em lại giàu có và em lại được cha mẹ chiều chuộng, nên tuy năm ấy em mới mười sáu,

nghĩa là hai năm sau, em đã đua ăn đua mặc chẳng kém một ai... Trong óc em chứa bao nhiêu hi-vọng về tương-lai, về một đời rục rờ em sẽ cùng người bạn trăm năm cùng sống sau này. Biết bao công-tử tuấn-tú trẻ trai ngày ngày ngắm em, cặp mắt cảm động đầy những sự thèm muốn, ước ao.

« Trời đã sẵn phũ cho em một khối óc sớm thông-minh và một trái tim sớm dễ cảm, nên em thấy ai, em cũng tưởng như người ta yêu em và em muốn yêu người ta. Nhưng may nhờ có giáo-dục mà những tình cảm quá nồng nàn của em, em cố nén đi được.

« Thế rồi, năm em mười bảy, mẹ em bảo cho em biết rằng có người hỏi em. Rồi cuối năm ấy em thôi học để theo về nhà chồng... Nào em có hiểu ra sao ? Mà nào em có biết mặt chồng em ra sao ? Chỉ biết người ta hỏi, người ta cưới linh đình, rồi trở nên vợ người ta, trở nên con dâu người ta. Thế thôi.

« Chồng em. Khốn nạn ! Giá bản được lấy đó một vài phần hay phần tốt của các trang công-tử mà em thường gặp hay em tưởng tượng, thì em cũng đủ tự an-ủi gương một đời. Nhưng, trời ơi, cậu ta chỉ được có mỗi một nét: là con cưng một nhà quan. Anh tính, ai lại đã mười bảy mười tám tuổi đầu mà còn ngầy ngốc như một thằng bé con mười tuổi, chẳng biết một tí gì. Nhưng cậu ta cũng biết làm chồng,

em cho đi tìm, em cũng chỉ trốn tránh, nay đây mai đó. Lâu dần cha mẹ em, coi em cũng như một đứa con bỏ đi hay hơn nữa như một đứa con đã chết rồi. Còn ông chồng em thì nghe đâu đã lấy vợ khác...

« Anh coi cái đời nhơ nhuốc của người mà anh yêu đó ! Người ấy chẳng đáng làm bạn lòng anh, làm bạn tri kỷ của anh. Anh nên để cho nó theo đuổi cái đời khốn nạn mà nó đã tự gây nên.

« Vàng, anh nên quên em đi. Sáu ngày em được ở bên anh sẽ mãi mãi là sự an-ủi cho em.

Kính thư,
Tuyết.

Tái bút.

« Khi nào anh cưới vợ, em sẽ đến mừng anh chị, em ước ao rằng ngày vui mừng của anh sắp đến rồi. Người ấy thực xứng đáng với anh. Anh chẳng nên do dự nữa. Em biết đích xác rằng người ta và bà phủ đương mong đợi anh. Anh mà đến ngõ lời xin người ta làm vợ thì bà phủ bằng lòng gả ngay.

« Bây giờ, anh đừng tìm kiếm em nữa, vô ích. Em hiện ở với người mà anh gặp bữa nọ ở trên đường Cổ-ngư. Người ấy cũng yêu em lắm, và em rất sung sướng không ăn hận điều gì.

« Em chờ anh cưới vợ rồi mới dám đến thăm anh để xin lỗi anh. Em,
Tuyết. »

Đọc xong bức thư, Chương buồn một tiếng thở dài.

— Bẩm ông, gần đến giờ học rồi, mời ông đi rửa mặt.

Thấy chủ không nói gì, bếp Vi lo sợ bước xuống nhà.

(Còn nữa)

Khái-Hưng và Nhất-Linh

BÁC-SỸ NGUYỄN-VĂN-LUYỀN
8, Rue Citadelle. Téléphone : 304
CHỮA BỆNH BẰNG ĐIỆN
CHỮA MỌI BỆNH VÀ CHUYÊN
CHỮA BỆNH ĐÀN BÀ CONTRÉ
số 8, phố Đường-Thành — Hanoi
(Đường Cửa-đông sau phố Xe-Điêu)

SÁCH DẠY VÕ TA
MỚI IN XONG
Bằng quốc-ngữ có hình vẽ rõ rệt như người sống, của SƠN-NHÂN soạn. Ai học lấy cũng giỏi ngay. Võ ta là một môn quốc thuật của các cụ ta xưa đã từng chống lại với Tàu và diệt Cao-Miên v.v... ta chớ coi khinh, cố xem mấy biết là hay, như cuốn sách này đủ cả các bài võ và vật cùng roi. Nên mua cả bộ DẠY VÕ TÀU môn Thiếu-Lâm 4 cuốn 1\$36, võ TÂY trọn bộ 0\$60, mua ngay kéo lại hết. Anh em ơi ! Nên nhớ câu: có sức khỏe mới làm nên.
NHẬT-NAM THƯ-QUÁN, SỐ 104 HANG GAI XUẤT BẢN, 1 cuốn trọn g á 0\$50. Ở xa mua lễ cước 0\$20 (contre remboursement là 0\$85). Thơ và mandat để như trên.

chaussures D'ENFANTS
pratiques, confortables, légères, que bon marché - Été 1934 - Fabrication à la machine.
VANTOAN RUE DE LA SOIE N° 95 - HANOI

XE Ô - TÔ MÀU TRẮNG
Xe ô-tô lịch sự chở Hành-khách đường HANOI và HAIPHONG. Mỗi ngày 5 chuyến.
CHỖ XE ĐỒ
HANOI trước cửa Tòa J'hống-sứ.
Haiphong trước cửa nhà chóp bóng EDEN N° 31
Bản chủ nhân vì thận trọng linh mạch các hành-khách nên đã vào Bảo-Hiền hạng ưu đang, phò, g sự bất chắc để chiều lòng các quý-khả h.
THỜI GIỜ KHỞI HÀNH

Khởi hành từ HAIPHONG	Khởi hành từ HANOI
Sáng . . . . 7 h, 00	Sáng . . . . 7 h. 00
Sáng . . . . 8 h. 30	Trưa . . . . 12 h. 30
Trưa . . . . 12 h. 30	Triều . . . . 3 h. 30
Triều . . . . 5 h 00	Triều . . . . 5 h. 00
Tối . . . . 8 h, 30	Tối . . . . 8 h. 30

HAIPHONG - HANOI

GIÁ CHỖ NGỒI	Hạng nhất	Hạng nhì
Đi một lượt	1 \$ 80	1 \$ 70
Khứ hồi Aller et retour	2 \$ 00	2 \$ 00

Những việc chính cần biết trong tuần lễ

Cuộc tuyển cử ngày 6 Mai

Hanoi
Cuộc bầu lại khu thứ hai
Lần này, ông Định và ông Hiệp xin rút đơn ra, nhưng đã thêm ông Vũ-dinh-Dy chủ nhiệm báo Union Indochinoise.
Số người đi bầu lần này tới 624.
Ông Phạm-hữu-Ninh được 322 phiếu, trúng cử.
Ông Hoàng-minh-Giám, 183 phiếu.
Ông Vũ-dinh-Dy, 113 phiếu.

Cuộc bầu lại khu môn bài
Khu môn bài đã có kết quả như sau này:
Ô. Trần-quang-Vinh, 316 phiếu, trúng cử.
Ô. Nguyễn-huy-Hội, 306 phiếu, trúng cử.
Ô. Lê-hữu-Chinh, 298 phiếu, trúng cử.
Ô. Đặng-dinh-Hùng, 166 phiếu.
Ông Nguyễn-văn-Kính 78 phiếu.
Số người được đi bầu : 2058, số phiếu bầu : 540.

Haiphong
Cuộc bầu lại khu thứ nhất
Số người được đi bầu : 234, số phiếu bầu : 66.
Ông Phạm-văn-Trung tức Trung Kỳ được 49 phiếu, trúng cử.

Namđịnh
Khu môn bài
Số phiếu bầu : 252.
Ông Phạm-Tá được 241 phiếu, trúng cử

Hà-dông
Khu Thanh-tri, Hoàn-long
Ông Đặng-dinh-Quang được 31 phiếu, trúng cử.

Nha tài chính và nha thương chính biệt lập
Nha tài chính và nha thương chính từ nay biệt lập, chứ không sát nhập làm một như trước (chỉ dụ ngày 24-4-34).

Mộ phu đi Tân-đảo
Năm nay (1934), chính phủ Tân-đảo xin 1.500 phu.
Còn số phu mộ vào Nam-kỳ chưa biết rõ.
Quan Thống-sứ Bắc-kỳ đã tư hỏi các quan cai trị xem năm nay mỗi tỉnh có thể mộ được bao nhiêu phu vừa đàn ông, vừa đàn bà.

ĐẠI BỔ HUYẾT

Chuyên trị đàn bà, con gái kinh huyết không đều, khi ra sớm quá, khi chậm quá, bế tắc không ra, khi có kinh hay đau bụng, không tươi đỏ, tìm đen thành hôn, băng ra nhiều quá; khi hư ra nhiều chất trắng, đau lưng, rức xương, nằm ngủ không yên giấc, quá trưa bầm hấp sốt, ăn ít, vàng đầu, chóng mặt, nằm ngủ hay mơ, thân thể còm yếu, da thịt tê mề, đau trong dạ-con lâu năm không đẻ, hoặc bị tiền sản luôn.

Mỗi hộp giá: 1\$00
BÁN TẠI: Viện thuốc LAC-LONG
Số 1 phố hàng Ngang, Hanoi

CÁC BẠN NÊN MUA NĂM
và có động cho nhiều người mua năm
Tờ báo sẽ đi thẳng
từ người viết đến người đọc.
Lợi cho cả hai bên
Một cái tình nhỏ đủ tỏ rõ: mua
lẻ 52 số = 3\$64. Mua năm 3\$. Lợi
0\$64 với 0\$36 Phụ-trương vì chỉ
lợi 1\$00 nghĩa là được trừ 30%
(không kể các lợi quyền khác nữa).

Lúa gạo trong Nam trở ra Bắc bán rất hạ

Nam-kỳ đã trở ra Bắc-kỳ 5.000 tấn thóc bán có 2p.30 một tạ tây (thóc ở trung châu Bắc-kỳ bán những 2p.70 một tạ) và 2.000 tấn gạo máy, bán có 3p.20 một tạ (giá gạo ở đây 4p20).

Gạo Bắc-kỳ trở lên Vân-nam có lẽ được miễn thuế

Hội thương gia ở Vân-nam đã gửi thư về Nam-kinh yêu-cầu cho gạo Bắc-kỳ trở qua Vân-nam khỏi phải bị đánh thuế. Vì miền tây nam như Mông-tự, Hồ-khẩu vẫn chỉ dùng có gạo Bắc-kỳ thôi.

Một quan tổng-trưởng Trung-hoa đến Saigon

Chính-phủ Nam-kinh đã phái tổng-trưởng bộ công-nghệ, Trần-công-Bác, đi khảo-sát tình hình Hoa kiều ở Nam-kỳ và các xứ Nam-dương.

Vừa rồi Trần đã qua Nam, được Hoa kiều ở Chợ-lớn tiếp rước rất long trọng. Trần sẽ đi Singapour, Bangkok và Java để tiếp tục việc khảo sát.

Những nơi được kê là nước độc ở Bắc-kỳ trong năm 1934

Fắc-giang : Biền-dộng, An-châu, Bắc-lệ, Chũ, Làng Met, Phố-vi—Hà-kam: Chiné—

Haiduong : Đông-triều — Ninh-binh : Phủ nho quan—Phủ-thọ ; Đồn vàng—Phố Lộ Quảng-yên: Lang-huy, Phuc-ba-che, Hatou, Ile de la Table.

Bắc-kạn, Hà-giang, Hòa-binh, Lai-châu Sơn-la, Tuyên-quang, Yên-báy : toàn tỉnh.
Cao-bằng : toàn tỉnh, trừ tỉnh lỵ và Nước hai.

Lạng-son : toàn tỉnh trừ tỉnh lỵ, Thất-khê, Phó-binh-gia, Nacham, Lộc-binh, Đồng mỗ và Đồng-dăng.

Lao-kay : toàn tỉnh, trừ Chapa.
Thái-nguyên : toàn tỉnh, trừ tỉnh lỵ.

Ông Trần-viết-Soạn xin bồi thường ba vạn rưỡi đồng

Vì Chính phủ cho đào sông để lấy nước vào cho mấy làng bên cạnh làm ruộng, nhưng lại thiệt hại đến đồn điền của ông T. V. Soạn ở làng Vạn-long, huyện Bùi-xuyên (Vĩnh-yên) nên ông Soạn đã kiện Chính phủ và xin bồi thường 35 619p.50.

Tòa án Cai trị đã chấp đơn của ông. nhưng còn cử người điều tra việc đào sông ấy.

Việc trả lương các viên chức công nhật

Vì việc trả lương các viên chức công nhật không được nhất chi, cùng làm một công việc như nhau mà có khi người này

ăn lương gấp hai, gấp ba người kia, nên chính phủ đã yêu cầu các quan giám đốc các sở trong khi tư xin ở lại những viên chức ấy, phải hạ bớt những lương bổng hơi cao xuống cho vừa phải. Người nào đáng ăn lương cao thì phải nói rõ vì lẽ gì.

Tin làng báo.
Việt Nam thương báo của ông Hoàng đắc Vinh sẽ xuất bản trong tuần tháng Mai 1934 ở Fái-fo (Annam) và sẽ tặng quốc dân trong ba Kỳ một năm không lấy tiền. Ai muốn xem chi phải cho biết địa chỉ và dính theo ba hào tem làm cước phí.

Những báo chí sau này được phép xuất bản ở Hanoi:

1. Tuần báo quốc ngữ « Bảo an y báo » (Revue médicale pour la conservation de la santé) của ông Nguyễn văn Luyện, y khoa bác-sĩ.
2. Tuần báo bằng Hán-Việt và Pháp văn: « Báo Thương mại » của ông Trần đức Tạo.
3. Tuần báo bằng tiếng Nam « Nghĩa binh Thánh thể tạp chí » (Revue de la Croisade Eucharistique) của ông Labourdais, giáo-sĩ đạo Gia-tô.

PALACE
Đôi uyển ương
JEAN MURAT
và
MARIE BELL

mà các bạn đang mong đợi sẽ hiển các bạn một cuộc vui rất thú vị trong phim: **L'HOMME A L'HISPANO** chiếu trên màn ảnh rạp PALACE tuần lễ này. Chuyện một anh nghèo sơ sác giả danh triệu phú được tình nhân yêu rồi sau vì tiền vì tình sợ cho người yêu mình biết mình nghèo khổ thì hổ nhục, thà rằng một thác cho rồi đời niên thiếu...
Ký sau:

SEMAINE RÉTROSPECTIVE
Mỗi ngày chiếu một một phim khác nhau—giá vào xem rất hạ.

OLYMPIA
Từ thứ sáu 11 đến thứ năm 17 Mai.
Chiếu tích:
EMBRASSEZ.— MOI
Kép hát Georges Milton pha trò cười nôm ruột và hát nhiều bài nghe rất thú vị.

Muốn cho xe pháo nhẹ nhàng,
Mang lại AN-THÁI sửa sang như lời,
Chắc bền giá cũng được hơi.

Chỉ có hiệu AN-THÁI làm được xe đúng như xe « Vernenil » vì sau khi sở ấy tàn bản-hiệu đã mua được các dụng cụ dùng làm xe mà bản-hiệu lại cam đoan là chắc chắn và đẹp hơn, hiện đã có tang chứng xin mời các ngài lại xem qua sẽ rõ.
Bản đồ đồ phụ tùng xe kéo và chambre, lốp. Có 28 mẫu vải dùng để lợp mui, đồng tựa và cắt housse xe nhà và xe ô-tô.
Nhận lợp mui và cắt housse xe ô-tô.
Đồng và chữa các xe nhà, xe hàng, xe ngựa và xe bò.

AN-THÁI
Số 2, Phố Nguyễn-trọng-Hiệp, HANOI
tức là phố giữa Cầu gỗ đi vào ngõ Gia-ngư

TRẦN-ĐÌNH-TRÚC
LUẬT-KHOA CỬ-NHÂN ĐẠI HỌC-ĐƯƠNG
PARIS. CỐ-VẤN PHÁP-LUẬT
Số 5, Hàng Da cũ, Rue des Cuirs
(cạnh bãi chợ Hàng Da, Hanoi)
Việc kiện tụng, làm đơn, hợp đồng, văn-tự đòi nợ. Mua, bán, nhà, đất, v. v.
Lệ phí pháp-luật: mỗi lượt 1 đồng
Ở xa xin gửi mandat

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư dưới quyền kiểm duyệt của nhà nước về cách tính toán để góp tiền cho thành vốn ở bên Pháp, ở bên Algérie và ở dưới quyền kiểm soát của phủ Toàn Quyền ĐôngPháp

HỘI NẶC DANH CỦA NGƯỜI PHÁP ĐỂ GIÚP CHO SỰ CẦN KIEM VỐN CỦA HỘI LÀ: 1.000.000 lượng bạc Thượng-Hải và 8.000.000 phật-lăng đồng cả rồi.

**HỘI CHÁNH Ở THƯỢNG-HẢI: 7, Edouard VII
PHÒNG VIỆC TẠI PARIS: 85, Rue Saint Lazarre
CHÁNH TỔNG CỤC CỘI ĐÔNG PHÁP: 25 đường Chaigneau, Saigon
PHÓ TỔNG CỤC TẠI: 53, đường Francis Garnier, Hanoi
và : 94, đường Galliéni, Pnompenh**

KỶ XỔ-SỐ PHÁP HOÀN NGUYÊN VỐN TIẾT-KIỆM
Ngày 28 Avril 1934
KIỂU SỐ 2 — HẠNG BỘ SỐ 809 ĐÃ XỔ TRÚNG
Hạng bộ này có 9 phiếu trúng ra là:

Phiếu số	809 — Ông Phạm-quang-QUY ở số 12 đường Amiral-Courbet Hai-phong được	\$ 1.000,00
—	5980 — Ông Lương-Quý, Polyclinique Saigon.	1.000,00
—	4013 — Ông Tekpeng, thợ kỹ tòa Sứ Préveng	500,00
—	762 — Ông Ma-văn-Hiên, chủ nhà Bưu điện Gia-dinh.	500,00
—	6404 — Lutri cô Phạm-Trần, Tân-chau, Châu-độc.	250,00
—	7576 — Ông Anleong ở số 11 đường Gallet Hanoi.	250,00
—	17685 — Ông Tang-văn-Ngo, buôn bán tại Chợ-lớn.	250,00
—	14004 — Phiếu không đóng tiền tháng.	
—	17681 — Phiếu không đóng tiền tháng.	

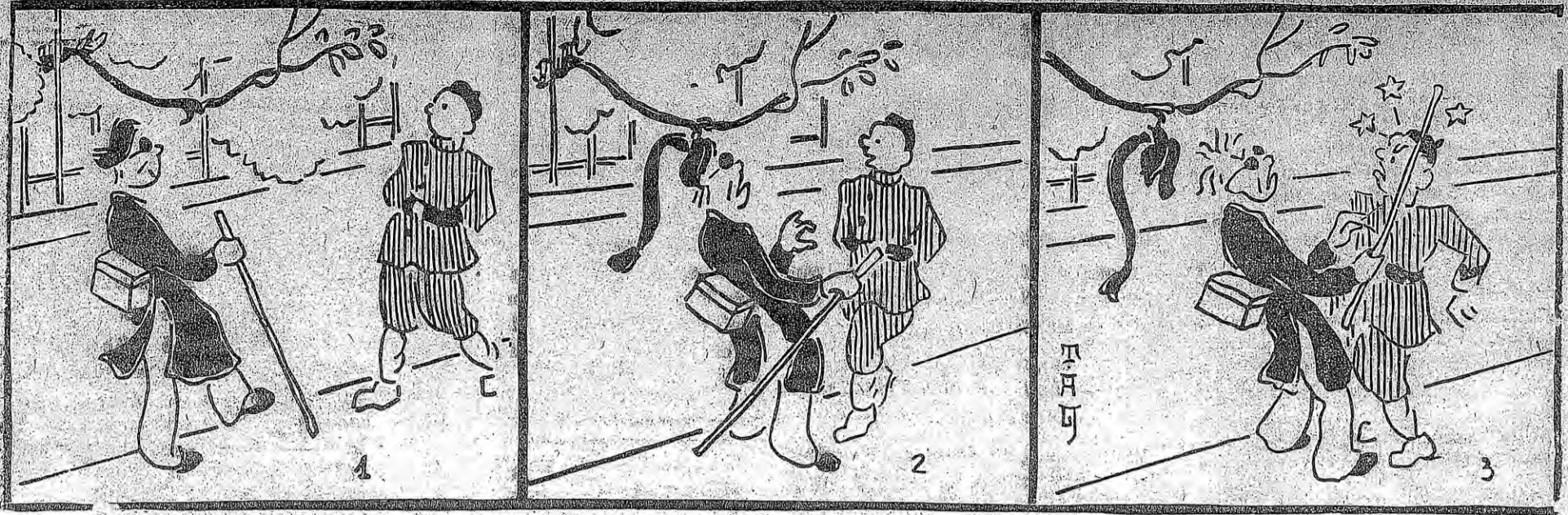
KỶ XỔ-SỐ PHÁP HOÀN NGUYÊN VỐN PHIẾU TIẾT-KIỆM
KIỂU SỐ 3 — HẠNG BỘ SỐ 807 — ĐÃ XỔ TRÚNG
Hạng bộ này có 1 phiếu trúng ra là:

Phiếu:	817 — Ông Đô-văn-Ho, ở số 27 đường Gambetta Hanoi	\$ 125,00
--------	---	-----------

KỶ XỔ-SỐ CHIA TIỀN LỢI VỀ PHIẾU SỐ 3
SỐ TIỀN CHIA LÀ: 498\$30 VÀ CHO 1 PHIẾU SAU NÀY: —
— 1439 — Ông Nguyễn-thê-Kam, ở 63 đường Ninh-xa Bắc-ninh. \$ 498\$30

Nhớ dặn: Kỳ xổ-số sau nhằm vào ngày 28 Mai 1934

— Ôi ông dội xếp ơi!

.. À nó đây rồi. nó giạt khăn của tôi, ông dội xếp ơi!

MỘT KIẾP TIÊN

VỀ ĐẸP RIÊNG TẶNG CÁC BÀ CÁC CÔ

Vì đâu nên nỗi
(Tiếp theo)

Một hôm tưởng chủ vắng nhà, ruồi chạy tọt vào, thấy ông đang bận ngáo đánh đồ ăn. Chẳng giám giở thủ đoạn cướp giắt, ruồi chui lên, chờ. Ông vẫn không biết gì, hay ông có lòng bác-ái như có người nói, nên biết mà làm ngo chẳng? Cũng có lẽ, vì có khi dợt mãi, chủ không đi, thì ruồi đánh bạo lần xuống, mần mê chiếc bánh đường ngáo, phính phờ những truyện nọ, truyện kia. Ghét cái lối lán ma, tán mầnh, cô chủ không bắt chước cái lối beo tai của loài..., chỉ sẽ đập tay vào cổ người khách vô vị ấy mà thôi. Còn dùng võ lực thì chủ nhà tuyệt nhiên không. Có lẽ cô ta cho rằng phận ruồi, muỗi nhỏ nhen đấm đá nó làm gì, lỡ nó chết lại mang tội.

Được thế, thì ruồi càng ngày càng lộng quyền, coi thành ông như của nhà, ra vào rất tự do.

Ông vẫn dễ yên. Có khi gặp nhau trong thành, ruồi chỉ né một tí-ti cho ông đi vừa thôi. Ra vào quen, ruồi thuộc hết tinh tinh và công việc lẩn của ông, biết ông bao giờ vận lương thực về cũng ngáo đánh thành bánh trước đã mới chịu đem cất đi. Cho nên, đồ ăn mới lấy, ruồi không dám dể bừa vào vôi. Chẳng phải nó sợ ông, thực ra nó chỉ sợ sớm quá, ông đem ra nghiền thì còn gì là đời con mình nữa. Vậy nó vẫn phải nhịn cho bánh làm xong cất đi một chỗ đã, nó mới giở cái lối dể nhờ ra.

Cũng có khi cơn đau bụng nó bắt thì ruồi chạy cuống chạy cuống, thì chủ có nhà hay đi vắng, thì mặc thây, cứ vào bừa tìm chỗ dể đã, dể ngay trước mặt ông.

Tưởng rằng sinh dữ, tử lành, phen này cái thị háu dể kia, đến phải dòn

bò lê bò càng là ít. Nhưng tuyệt nhiên không. Ông vẫn cứ nghiền ra cái ăn! Ông không trông thấy chẳng? Hay thương người, ông biết mà làm ngo?

Đề xong, thì ruồi soa chân soa tay như mừng cho đàn con sau này chẳng còn lo đói rét nữa, cái kho của dể rành kia, ắt về phần chúng chứ về phần ai nữa! Rồi quay nhìn ông, thì chuốt lại bộ cánh, ra cười thâm: « Việc đời vầy vậy, đũa nào mau chân biết đi ngang về tắt, đũa ấy sống ».

Quả nhiên: Ông tưởng thất lưng buộc bụng dể dành dụm cho đàn con sau này. Sẵn của đó, chúng tha hồ « ăn, tiêu » phung-phí, đến nỗi ông nở sau phải nhịn đói, nhịn khát cực khổ trăm chiều. Lê tất nhiên là ông phải chết, mà ông chết, ruồi lại được thêm miếng thịt ngon dể dợt vị, thì nể gì mà lũ con của kẻ giết người không dao, kiếm kia, chẳng cố mà ăn. Nhưng lúc đó, ông có biết đâu!

Ăn no nê rồi, tụi ruồi bầm nhau, đũa lớn bảo đũa bé:

— Bớ chúng bay, nó tuyệt tự mặc xác nó. Còn mình đây trốn mãi trong buồng này không được đâu. Nó tưởng con nó sắp hóa, nó sắp bịt hết mọi phòng lại bây giờ. Thằng nào, con nào tham cái chỗ giường cao dệm ấm thì ở lại mà hứng lấy cái vạ chôn sống. Đũa nào khôn hơn thì lần ra công, đào lỗ mà ăn, dợt qua năm, vận « tấy », có cánh bay, tà « chuồn », thì dù giết đến nửa cũng chẳng sợ ai bắt đen mạng.

Thế là lũ ruồi mới thành rồi lũ lượt kéo ra công, đào lỗ ăn, dợt xuần sau hóa ruồi bay đi.

(Xem trang sau)

MẤY KIỂU CỎ ÁO MỚI

Hai kiểu cỏ bé

Cỏ viên sau

Cỏ viên chun (khuỷu gài ở dưới viên chu)

CON NGĂN NGẠI GÌ NỮA
 THANH-HÀ-DUỐC-PHÒNG là một nhà chuyên môn chữa bệnh tình theo cách tối-tân, bất cứ nặng nhẹ chỉ trong một tuần lễ là tuyệt nọc, nếu không khỏi sẽ trả tiền lại. Lậu mới mắc (état aigu) dùng số 3. Kịch-niên (état chronique, filaments, gouttes matinales) dùng số 7. Giá 0\$60 1 ống.
 — Bán đủ các thứ thuốc chữa bệnh tình và các thứ cao-dan hoàn-án.
 — Có phòng riêng dể thụ rửa rất vệ-sinh.
 Hỏi tại: THANH-HÀ-DUỐC-PHÒNG HANOI, 55. Route de Huế, 55, HANOI

MẪU ÁO CÁT-TU'ỜNG
 Nhieu các bà, các cô p ần nản rằng những mẫu quần áo do họa-sĩ Cát Tường nghĩ ra, đưa cho các thợ may (dù là thợ chuyên môn) làm cũng không được vừa ý. Vậy muốn ch'ều lòng các bà, các cô, chúng tôi sẽ dự định mở một phòng thợ may và sẽ yêu cầu họa-s Cát-Tường dể trông coi giúp. Rồi đây các bà, các cô sẽ có những bộ y phục tân thời rất mỹ thuật như trong ý muốn.
PHẠM-TÁ
 Tối nghiệp tại trường q nhuộm và may ở Paris
 N° 23 phố Eờ-Hồ Hanoi

CHỮA BỨT MẤY GIÁ RẤT HẠ
 ĐÓNG LẠI SÁCH BIA DA VÀ BIA VẢI RẤT ĐẸP
 MUA LẠI SÁCH HỌC CHỮ PHÁP
 MUA LẠI CÁC KÈU-THUYẾT CHỮ TÂY
 VÀ QUỐC-NGŨ
 NAM-KÝ thư-viện cho thuê:
 10.000 quyển sách chữ Pháp
 2.000 » » » Quốc-ngữ
 Mỗi tháng chỉ có... 0\$60
NAM-KÝ THƯ-QUÁN kính cáo
 17, Boulevard Francis Garnier, Hanoi - Tél. N° 6238

**CUỘC THI TRANH VỀ
« LÝ TOÉT »**

Bản báo sẽ chọn đăng lên báo những tranh ảnh khôi hài của các bạn dự thi mà vai-chủ-động là Lý-Toét. (Đặc tính của Lý-Toét các bạn đã biết rồi).

Cứ 10 tranh đăng sẽ có một giải thưởng 5p.00 sách để kỷ-niệm cuộc mua vui.

Dự thi xin cho vào phong bì riêng, ngoài đề « dự cuộc thi Lý-Toét ».

Tranh nào hay mà không có tính cách Lý-Toét thì cho sang bên Vui Cười. P. H.

Thuốc lá Phalène tuy rẻ tiền, nhưng nhiều người thích dùng hơn cả. Vì thuốc ngon và thơm, hút không rạo rồ.

AI TRƯỞNG ĐƯỢC 50 BAO KHÔNG THUỐC LÁ HIỆU BÚM BÚM mang lại nhà Nam-Long số 30 phố hàng Bưởi đôi lấy một cuốn lịch tàu rất đẹp.

GIANG - MAI

Chóng tuyệt nọc!!

Nơi hạch, dốt thịt, sốt, mình mẩy mẩn tị tất cả nặng nhẹ, v. v...

Dùng 1, 2, 3 lọ, giá 0\$70 1 lọ khỏi rất ngay.

Bán ở BÌNH-HƯNG, 89, Phố Mã Mây, Hanoi

TUYỆT NỌC

Lậu và Giang-Mai!!!

Phải bệnh này chữa chưa được rút nọc, đi độc còn lại, thức đêm làm việc nhọc, nước tiểu khi trong khi vàng lẫn vẩn đục. Mà bệnh Giang còn lại thấy dật thịt mỗi xương nổi mụn cồi như muối đốt v. v. chỉ dùng nhẹ 2, 3 hộp, nặng 4, 5 hộp là khỏi ngay.

Tên gói thuốc Kiên Tinh Tinh (triệt nọc Lậu Giang) giá 1 \$ 50 một hộp.

Thiên truy!!!

2 hòm ngoại thân, hòm to, hòm bé, xưng hạ nặng, dùng 1, 2, 3, 4 o. Bất cứ lậu, mới là hai hộp có lên bằng nhau ngay, giá 0p60 một lọ 6p. 12 lọ.

BÌNH-HƯNG

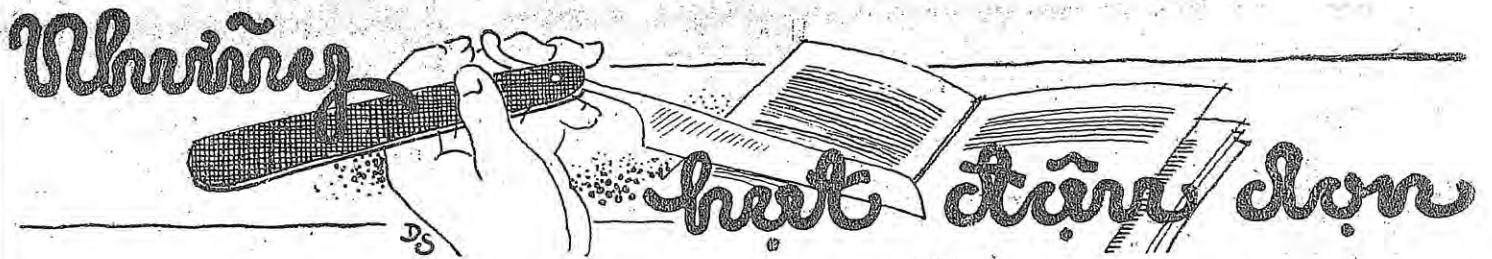
89, phố Mã Mây, Hanoi

GIẤY NÓI: 543

THUỐC LẬU

khỏi dứt hẳn!!!

Bất cứ nặng nhẹ, chỉ dùng nhẹ 2, 3 hộp, nặng 5, 6 hộp là khỏi tất hẳn. 0\$50 1 lọ. Bán ở BÌNH-HƯNG 89, phố Mã Mây, Hanoi

Nói cho đúng

Trong bài « Tại sao người đi bầu lãnh đạm » (Ngô-báo ngày 28.4) ông Đỗ xuân Mai viết :

... Số đông cử tri lãnh đạm với cuộc bầu cử — hay nói cho đúng — nhiệt thành với cuộc bầu cử...

Lần thứ hai, ta được thấy những câu văn « nói cho đúng » rất lạ lùng này. Những người viết ra những câu văn ấy là những người đại giới—hay nói cho đúng — là những người đại dốt. Mà sự này thì đúng thực, không còn hồ nghi gì nữa.

Khoa học của Tiếng-dân

« Trong rừng khoa học » (Tiếng dân ngày 21-4):

... Tên đi phải nhanh 10 cây số một giây (nghĩa là mỗi giờ đi 600 cây số)..

Nói cho đúng thì nghĩa là : báo Tiếng dân lăm to. Về học lại ph ép tính nhân đã rồi hãy giảng nghĩa.

Đã xong đâu

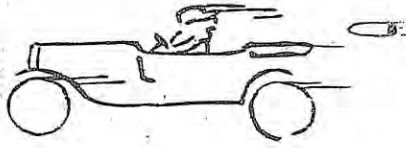
Cách một đoạn lại đến câu :

... Thứ đạn bắn nhanh nhất của người Đức đã phát minh chỉ đi mau độ 1.300 thước mỗi giây (nghĩa là 78 cây số một giờ).

Lại một lần nữa, nghĩa là : tinh sai hết rồi. Thế là vị chỉ hai lần sai, mà hai lần sai = một lần dốt.

Tôi xin giảng nghĩa cho báo Tiếng dân :

— 1.300 thước mỗi giây tức là 4680 cây một giờ — Và lại đạn đi một giờ 78 cây số thì ra chậm hơn ô-tô. Tưởng tượng có người bắn ô-tô, đạn cứ chạy theo hoài mà không kịp. Ngô đấy!

Trong bài : « Trong gió Hương bình » (N. T. ngày 25. 4. 34).

Tôi tưởng chừng tâm-hồn tôi đã thoát ra ngoài xác thịt mà hòa lẫn với khoảng không-gian, hay ẩn vào trong luồng gió, dưới giòng nước, rồi lại nở ra những tiếng dân ngọt ngào trên cành cây.

Tâm-hồn ông ta lạ lùng thay! Đầu tiên là không-khí, lại không-khíchuyển động thành gió, rồi hóa thành con nhái xuống dưới nước, rồi lại thành ra cái đàn và bánh ngọt treo trên cành cây.

Nghĩa-địa

Bài « Lời con trẻ » của Lan-Khai, Loa ngày 26-4-34:

... Chúng ta không có quyền chôn sâu cái chết trong lòng...

Cố nhiên! Vì lòng chúng ta không phải là một cái nghĩa-địa. Và lại chôn sao được cái chết?

Một bức thư

Hanoi le 29-4-34.

Thưa ông Hàn,

Chúng tôi xem số báo Khoa-Học vừa rồi, thấy ở ngoài bìa có vẽ bức tranh hai con vẹt kéo xe, chúng tôi đã cảm ơn ông Tiêu cho xem một sự kỳ quan trong vũ-trụ. Nhưng, kỳ quan hơn nữa, là hai con vẹt ấy lại có lối chân loài chim sẻ, một ngón đằng sau, ba ngón đằng trước, chúng tôi thật chưa từng thấy bao giờ (chân vẹt hai ngón trước, hai ngón sau).

Chẳng có lẽ nhà khoa-học Nguyễn-công-Tiểu lại lầm lẫn đến như thế, và phần chúng tôi cứ băn khoăn về hai con vẹt lạ ấy, nên có mấy lời hỏi xin ông Hàn mách bảo dùm...

N. X. H.

Chân loài vẹt bao giờ cũng hai ngón trước, hai ngón sau như lời ông nói, con vẹt chân chim sẻ là một sự chưa từng thấy có.

Hoặc giả đây mới là « Kỳ quan vũ-trụ » của ông Nguyễn-công-Tiểu trong báo Khoa-học chăng?

Nhát-Dao Cạo.

Hàn... dài dàu.

MỘT KIẾP TIÊN

(Tiếp trang 13)

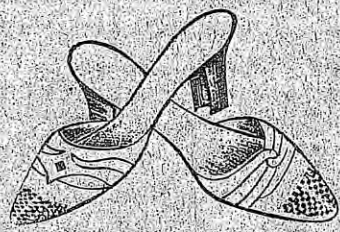
Trong thành, từ trước tới nay, xảy ra bao việc biến, mà tuyệt nhiên ông cũng không biết tý gì, vẫn yên trí rằng trong các phòng kia chỉ có lũ con thoi. Nên liệu tới kỳ con sắp hóa, ông mẹ phong kín một buồng lại, rồi chờ, chờ mãi cái ngày sung sướng nhất đời, cái ngày mà lần đầu được trông thấy đàn con thoi, đưa tập bay, đưa tập nhảy, rộn rịp khắp thành. Bà vẫn cố chờ...

Rồi một hôm thấy những thành chung ban sơn sao lấp nập, bà mẹ rất mình bay về, sức sao khắp mọi nơi, lòng nóng như dầu sôi, lửa đốt. Bà phá hết buồng ra, thì ôi thôi, phòng không lạng ngắt như tờ, mà tường hoa kia, rêu đã lờ mờ phong! Bà đập chân, đập tay, bà kêu, bà khóc: Đời mà đến thế thì thôi, đời không có hậu là đời bỏ đi. Khóc chán bà lại cười, cười rồi lại khóc. Bà hóa điên! Nhưng chỉ điên từng cơn thôi. Những khi tỉnh, bà nhìn lấy con người làm con mình, nên gặp thành nào, bà cũng xả vào, xin chỉ em một chân tướng gác cửa. Soug le, thành nào đã có tướng này, xin sao được. Bà giận thân, uất lên, bà lại nói con điên. Thế là chỉ em phải với « tống » bà đi, chẳng kịp nói: « Yêu kẻ không cùng giống là... ngu! »

Chàng thứ XIII.

Chương bị dao đâm vào tay. Người đâm chạy đâu và đội xếp ở đâu?

CHÂN - LONG, số 38, phố hàng Bó, Hanoi

Các Bà, các Cô đi giày tân thời hiệu CHÂN - LONG thì sẽ được vừa lòng, vì giày đóng theo phương pháp mới, dáng vừa đẹp vừa dễ đi, giày vừa nhẹ, vừa bền. Dù đi đã cũ cũng không bao giờ mất giăng. Có cam đoan, hông đâu chữa đây. Các bà các cô, chiều cố sẽ rõ.

KIỀU ÁO MỚI KIẾN KHANH

Kiến Khanh chuyên môn chế kiêu áo mới từ năm 1932, chuyên may y phục phụ nữ kiêu mới và kiêu cũ, đã được phần đông các bà các cô đến may vì kiêu mẫu đã đẹp, việc giao thiệp đo, cắt, thử áo lại do toàn phụ nữ chuyên nghề đứng làm. Có phòng thử áo rộng rãi, cửa hàng tinh mịch, rất tiện cho các bà các cô đến may.

Có giấy học cắt và khâu, ai muốn học, xin đến hỏi, thế là

Viên - đông Tồn - tích hội

HỘI TƯ BẢN SEQUANAISE THÀNH BA-LÊ LẬP NÊN

Công-ty vô danh hùn vốn 4.000.000 phát-lãng một phần tư đã góp rồi

Hội đặt dưới quyền kiểm-soát của Chính-phủ Toàn-quyền Đông-Pháp

Đăng-bạ Hanoi số 419

GIÚP NGƯỜI ĐÈ DÀNH TIỀN

Tổng - cục ở Hanoi — 32, phố Paul Bert — Giày nói số 892

Sở Quản-lý ở Saigon — 68, Bd. Charner — Giày nói số 1099

BẢNG XỔ SỐ HOÀN TIỀN THÁNG AVRIL 1934

Mở ngày thứ bảy 28 Avril 1934 hồi 11 giờ sáng tại sở Tổng cục ở Hanoi số 32, phố Paul-Bert, do ông Goutelle, kế toán chuyên-môn chủ tọa, và ông Tin'ané, kiểm-soát-viên hội Viên-đông Tồn-tích cùng ông Nguyễn-văn-Nhượng-buôn-bán dự-tọa, cùng trước mặt quan Kiểm-soát phủ Toàn-quyền Đông-Pháp.

XỔ SỐ	SỐ PHIẾU ĐÀ RÚNG	TÊN HỌ NGƯỜI CÓ PHIẾU TRÚNG
Lần mở trước trúng: 5.000\$	3341	3341-1 Triệu-văn-Lan, 289 phố Belgique đã góp 7\$, sẽ được hoàn lại 1000\$.
		3341-2 Nguyễn-ngọc-Phúc, Sơn-Tây đã góp 7\$ sẽ được hoàn lại 1000\$.
		3341-3 không được hoàn lại vì tiền tháng
		3341-4 chưa đóng.
		3341-5 Huỳnh-Tuất ở nội thành Nhatrang đã góp 7\$ sẽ được hoàn lại 1000\$.
Lần mở thứ hai trúng: 1.000 \$	2407	2407-A Không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng.
		2407-B Tôn-thất-Sâm, Tourane đã góp 17\$50, sẽ được hoàn lại 500\$.
		5407-A không hoàn lại vì tiền tháng
		5407-B chưa đóng.
Lần mở thứ ba khỏi phai đóng tiền	8150	Nguyễn-thị-Hạt, 22 phố Sabaurain Saigon đã góp 2\$, sẽ được hoàn lại 200 \$
		Nguyễn-viết-Chiêu dit Văn, Camphamine đã góp 1 \$ sẽ được hoàn lại 200 \$
		Đại-úy Ohi, Saigon có phiếu 1000 \$ đã nộp đủ sẽ được hoàn lại 1530 \$
	11407	Hoàng-văn-Minh, Kompongcham có phiếu 1000 \$ đã góp 45 \$ sẽ được lĩnh phiếu miễn trừ 1000 \$ có thể bán ngay lấy 510 \$
		Yim-Leng, khán-lộ ở Soairieng có phiếu 200 \$ đã góp 3 \$ sẽ được lĩnh phiếu miễn trừ 200 \$ có thể bán ngay lấy 101 \$20
	2150	Trần-ngọc-Quan, Mytho Cantho, có phiếu 200 \$ đã góp 1 \$ sẽ được lĩnh phiếu miễn trừ 200 \$ có thể bán ngay lấy 100 \$ 40
		11150

Kỳ mở số sau định vào ngày thứ tư 30 Mai 1934, hồi 11 giờ sáng tại sở Quản-lý bán-hội, số 68 phố Charner Saigon. Món tiền hoàn về cuộc xổ số to nhất kỳ tháng Avril 1934 định là 5.000 \$.

SỮA
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO
CHÍNH-PHỦ PHÁP

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v. v. ở Trung-kỳ, Bắc-kỳ và Cao-mên.

THẦY THUỐC HƠN NGHÌN VÀI LĂNG

Nhà thuốc Nam-Thiên-Đường trước ở phố Hàng-Gai, nay dọn đến nhà số 46 phố Phúc-Kiến Hanoi, là một nhà thuốc khảo cứu thuốc Nam, thuốc Bắc, chế thuốc rất tinh, chữa bệnh rất giỏi, xa gần ai cũng biết tiếng, như nhà thuốc khác thì chỉ một tỉnh mình ở biết đến là cùng, nhưng thuốc Nam-Thiên-Đường thì khắp hết các tỉnh trong nước và Ai-lao, Cao-mên cùng Quảng-châu-vân, vân vân, đều tin dùng thuốc và đều có đại-lý bán thuốc cả. Những người dùng thuốc khỏi bệnh có giấy cảm ơn kể đến hơn nghìn bản, tức là hơn nghìn cái bằng vậy, nếu thuốc không hay sao có được nhiều người tin dùng thuốc như thế. Những giấy cảm ơn ấy, bản hiệu sẽ đăng vào tập Dược-mục để các ngài xem bản hiệu chế đủ các môn thuốc, chế ra thuốc viên, thuốc nước, thuốc cao, ai có bệnh gì đều sẵn thuốc ấy, muốn dùng thuốc chèn cũng được, ai muốn mời đến nhà thăm bệnh, đã có thầy thuốc đến ngay, ngài nào ở xa, gửi thư đến kể bệnh, cũng gửi thuốc đến ngay. Xin các Quý khách chiếu cố để chấn hưng cho nghề thuốc Nam, ngài nào cần thuốc gì xin hạ cố đến thăm bản hiệu sẽ rõ cái tài đặc biệt về nghề thuốc của bản hiệu khác người thế nào.

NAM - THIÊN - ĐƯỜNG Chứa nhân kinh cáo

Phụ Đức Dược Phòng

Cậu còn trai trẻ thế mà mang lấy cái nghiện hút vào mình, tôi rất lấy làm hổ thẹn với chị em.

Đây thứ THUỐC GAI này chỉ một chai giá 2\$50 trong 10 ngày là cậu có thể bỏ được, cậu còn chờ gì mà không uống đi?

MUA TẠI:
PHÚ - ĐỨC DƯỢC - PHÒNG
209, phố Khách - Nam-định

PHÒNG - TÍCH THẦN - DƯỢC CON CHIM

Của VŨ-ĐÌNH-TÂN, HAIPHONG

Cơm no, rượu say vội ham tình-dục hoặc ăn no đi ngủ, ăn no đi tắm, sinh ra Phòng-Tích hay Phạm-Phòng? Đây hơi, hay ợ hơi, hoặc ợ chua, tức cổ, tức ngực, không biết đói, bình bịch không tiêu, thường đau bụng, đau lưng, chân tay mỏi mệt, lâu năm sắc mặt vàng, da bụng gầy. Đản-ông là Phòng-Tích, đản bà là Sản-hậu. Chỉ uống một liều thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay: 0\$40. Liều thuốc nào cũng có in chữ ký Vũ-Đình-Tân mới là thuốc tốt và thật hiệu.

ĐẠI-LÝ CÁC TỈNH: HANOI: 99 phố Mới; 35 hàng Đào; 52 hàng Bông; 73 hàng Gai; 44 hàng Lọng; 36 hàng Điếu; 22 bis và 111 route de Huế. HAIPHONG 82 hố Bonnal; NAM-ĐỊNH 190 phố Khách; HAI-DƯƠNG 11 phố Commerce; BẮC-NINH 164 Tiên-An; SON-TÂY 47 Hậu-Tĩnh; VINH 44 phố Gare; HUẾ 49 phố Gia-Loang; TOURANE Lý-xuân-Hòa phố Đỗ-hữu-Vị; SAIGON Thanh-Thanh 38 Pellerin: Các tỉnh khắp ba kỳ có đại-lý bán cả.

ẤN-TỬ KIM-TIÊN 1926.

VŨ-ĐÌNH-TÂN, 178 bis Lạch-tray, Haiphong.

KHẮP CÁC NƠI, CÁC BÀ LỊCH SỰ CHỈ ĐUNG PHÂN SÁP NƯỚC HOA... HIỆU

THUỐC TRỊ BA CHỨNG ĐAU BỤNG:

ĐÀ - DÀY, PHÒNG - TÍCH, KINH - NIÊN

Đau tức giữa ngực, lại chói qua sau vai, rồi đau lần xuống ngang thất lưng; ợ hơi lên cổ; có khi ợ cả ra nước chua; có khi đau quá nôn cả đồ ăn ra nữa; đau như thế gọi là **đau dạ dày** (đau bao tử).

Đau bụng trên hay bụng dưới, cơn đau rất dữ dội; hễ ợ hay đánh trung tiện thì đỡ đau; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần: đau như thế gọi là **đau bụng kinh niên**.

Đau chói chói trong bụng, ngày đau ngày không; ngày muốn ăn, ngày không muốn ăn, lơ lơng thất thường; sắc mặt vàng vọt hay bủng beo, da bụng đầy bì bịch: đau như thế gọi là **đau bụng phòng tích**.

Ái mắc phải, hãy viết thư kể chứng bệnh thật rõ, gởi cho bản hiệu sẽ gửi thuốc bằng cách lịnh-hóa giao ngân.

Thư từ và mandat đề:
NGUYỄN-NGỌC-AM, chủ hiệu: **ĐIỀU-NGUYỄN ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG**
121 hàng Bông (cửa quyền) HANOI

RUỒU-BỒ

VIN 33.500

dùng cho

đàn bà ở cũ thì không gì bằng

GIÁ... : 2 # 10 , MỘT LITRE .

BÁN TẠI

HARMACIE CHAZZAGNE .
59 RUE PAUL BERT . HANOI .

HARMACIE BROU/MICHE .

36 B° PAUL BERT , HAIPHONG .